

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَعَجِّلْ فَرَجَهُمْ

آموزش قرآن

(اجرای آزمایشی)

پنجم دبستان

طبق مصوبه‌ی جلسات ۶۷۷ و ۸۴۴ شورای عالی آموزش و پرورش این کتاب توسط آموزگار پایه، طی ۳ جلسه در هفته تدریس می‌شود.

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

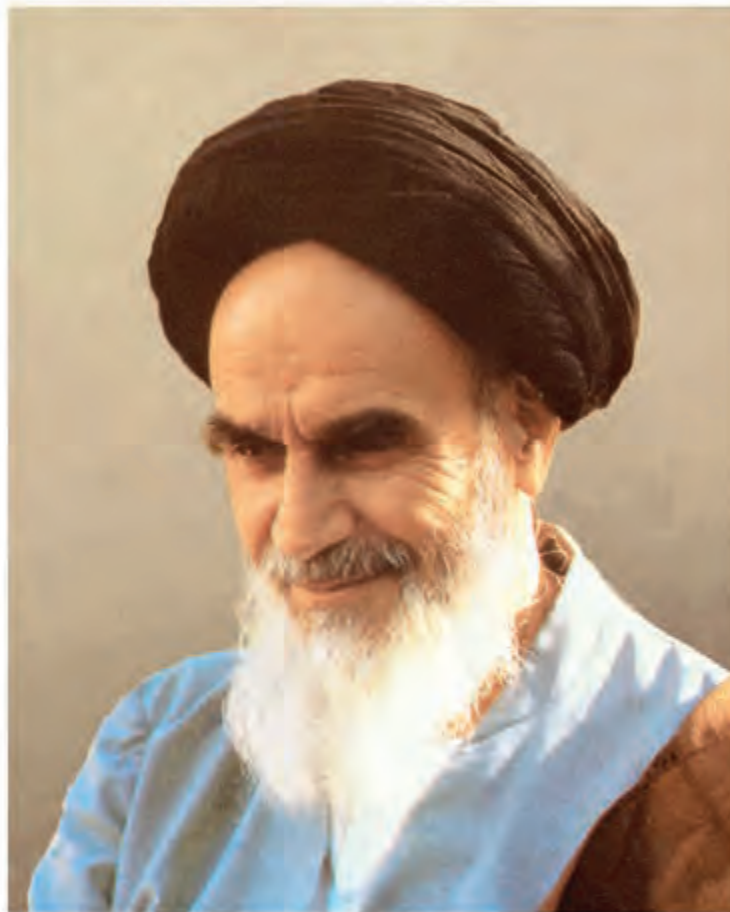

نام کتاب:	آموزش قرآن (اجرای آزمایشی) - پنجم دبستان - ۵۰۱
پدیدآورنده:	سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف:	دفتر تألیف کتاب‌های درسی عمومی و متوسطه نظری
شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف:	ابوالفضل انوشه‌پور، الهه ستوده، غلامعباس سرشورخراسانی، سیدمهدی سیف، رضا نباتی، مسعود وکیل، حمید محمدی، سعید خدائیان و حسن فلاح با همکاری: محمّد قدوسی (اعضای گروه تألیف) - طیبه حمزه‌بیگی (کارشناس آموزش دوره ابتدایی) - محمّدکاظم بهنیا (ویراستار)
مدیریت آماده‌سازی هنری:	اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
شناسه افزوده آماده‌سازی:	احمدرضا امینی (مدیر امور فنی و چاپ) - مجید ذاکری یونسی (مدیر هنری) - امیر نساجی (طراح گرافیک و طراح جلد) - نفیسه شهدادی و امیر نساجی (تصویرگران) - خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا) (عکس) - راحله زادفتح‌اله (صفحه‌آرا) - فاطمه باقری‌مهر، زهرا رشیدی‌مقدم، رعنا فرج‌زاده‌دروئی، زینت بهشتی‌شیرازی، حمید نایت کلاچاهی، فاطمه رئیس‌یان فیروزآباد (امور آماده‌سازی) - بر اساس مصحف مرکز طبع و نشر قرآن جمهوری اسلامی ایران (رسم الخط صفحات قرآن کامل)
نشانی سازمان:	تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی) تلفن: ۸۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار: ۸۸۳۰۹۲۶۶، کد پستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹
ناشر:	شرکت افست: تهران - کیلومتر ۴ جاده‌ی آبعلی، پلاک ۸، تلفن: ۷۷۳۳۹۰۹۳، دورنگار: ۷۷۳۳۹۰۹۷، صندوق پستی: ۱۱۱۵۵-۴۹۷۹
چاپخانه:	شرکت افست «سهامی عام» (WWW.Offset.ir)
سال انتشار و نوبت چاپ:	چاپ چهاردهم ۱۴۰۲
برای دریافت فایل pdf کتاب‌های درسی به پایگاه کتاب‌های درسی به نشانی www.chap.sch.ir و برای خرید کتاب‌های درسی به سامانه فروش و توزیع مواد آموزشی به نشانی www.irtextbook.ir یا www.irtextbook.com مراجعه نمایید.	

کلیدی حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع بدون کسب مجوز از این سازمان ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

ISBN 964-05-1767-4

شابک ۹۶۴-۰۵-۱۷۶۷-۴

فرزندم!

قرآن، انسان را به اخلاق و خوبی دعوت می کند.

امام خمینی (قُدَّسَ سِرُّهُ)

پیش گفتار

۱-۹

یادآوری
نماز در قرآن

خواندن روزانه‌ی قرآن، سوره‌ی اسراء (۹-۱۶)

۱۰-۱۷

سوره‌ی قمر (۴۹-۵۵) و سوره‌ی الرحمن (۱-۱۴)، یادآوری وقف بر حرکات
خواندن روزانه‌ی قرآن، سوره‌ی اعراف (۱-۱۰)

۱۸-۲۵

سوره‌ی اعراف (۱۸۸-۱۹۵)، یادآوری وقف بر هر سه
خواندن روزانه‌ی قرآن، سوره‌ی اعراف (۱۹۶-۲۰۶)

۲۶-۳۵

سوره‌ی هود (۵۴-۶۱)، یادآوری وقف سه
قصه‌ی آیه‌ها، بشارت
خواندن روزانه‌ی قرآن، سوره‌ی هود (۶۳-۷۱)

۳۶-۴۳

سوره‌ی انعام (۱۵۲-۱۵۷)، التقاء ساکنین
خواندن روزانه‌ی قرآن، سوره‌ی انعام (۱۶۴-۱۵۸)

۴۴-۵۱

سوره‌ی مائده (۱ و ۲)، یادآوری حروف مقطعه
خواندن روزانه‌ی قرآن، سوره‌ی مائده (۳ و ۴)

۵۲-۶۱

سوره‌ی بقره (۲۵۷-۲۵۹)، یادآوری مدّ
قصه‌ی آیه‌ها، خوابِ صد ساله
خواندن روزانه‌ی قرآن، سوره‌ی بقره (۲۶۴-۲۶۰)

۶۲-۶۹

سوره‌ی ابراهیم (۱-۶)، وقف بر ۱ و ۱
خواندن روزانه‌ی قرآن، سوره‌ی ابراهیم (۱۲-۷)

۷۰-۷۷

سوره‌ی نحل (۹۳-۸۹)، یادآوری التقاء ساکنین
خواندن روزانه‌ی قرآن، سوره‌ی نحل (۱۲۸-۱۲۰)

۷۸-۸۵

سوره‌ی انفال (۱-۸)، یادآوری مد
خواندن روزانه‌ی قرآن، سوره‌ی انفال (۱۶-۹)

۸۶-۹۵

سوره‌ی شعراء (۵۲-۳۸)، یادآوری وقف
قصه‌ی آیه‌ها، عاقبت فرعون و فرعونیان
خواندن روزانه‌ی قرآن، سوره‌ی شعراء (۸۲-۶۰)

۹۶-۱۰۴

سوره‌ی انبیاء (۱-۱۰)
خواندن روزانه‌ی قرآن، سوره‌ی انبیاء (۲۳-۱۱)
دعای ختم قرآن

قرآن در تابستان، سوره‌های بروج، انفطار، انشقاق و شعار هفته (پیام‌های قرآنی و احادیث نورانی) ۱۱۷-۱۰۵

۱۱۸-۱۲۱

فهرست کلمات ترجمه شده در کتاب‌های آموزش قرآن پایه‌های دوم تا پنجم ابتدایی

نام و نام خانوادگی :

نام کلاس :

نام مدرسه :

نام معلم :

نشانی مدرسه :

دانش آموزان عزیز

سعی کنیم همه ی کتاب های درسی خود، به ویژه کتاب آموزش قرآن را که حاوی آیات نورانی قرآن کریم است به خوبی نگهداری کرده و در رعایت پاکیزگی و احترام به آن بکوشیم. هم چنین خوب است در زنگ قرآن، همیشه با وضو باشیم.

شایسته است این کتاب را در کتابخانه ی خود نگهداری کنید یا در پایان سال تحصیلی به مدرسه تحویل دهید.

همکاران عزیز و معلمان گرامی

این کتاب به وسیله ی کتاب گویا و یا رمزینه های سریع پاسخ تدریس می شود. استفاده از کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ در خارج از کلاس با هماهنگی معلم درس قرآن نیز توصیه می شود؛ دانش آموزان عزیز می توانند با همکاری معلم محترم نسبت به تهیه ی فایل کتاب گویای آموزش قرآن پایه ی پنجم، از طریق کتابخانه مدرسه و یا شبکه ملی مدارس ایران (رشد) به نشانی Roshd.ir اقدام کنند.

سخنی با والدین محترم

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله :

همانا من در میان شما دو گوهر گران‌بها می‌گذارم؛ کتاب خدا و اهل‌بیتم؛
این دو هرگز از هم جدا نمی‌شوند تا نزد حوض کوثر، بر من وارد شوند.

مُسند احمد، ج ۲، ص ۱۴

پدر و مادر گرامی

با اهدای سلام و آرزوی توفیق و سلامتی برای شما خانواده‌ی محترم، خداوند را سپاس می‌گوییم که فرزند عزیزمان یک سال تحصیلی دیگر را با موفقیت پشت سر گذاشته است و اینک در پایه‌ی پنجم، در کنار سایر دروس، آموزش قرآن را ادامه می‌دهد. فرزند، هدیه و امانت الهی است که خداوند مسئولیت تربیت او را بر عهده‌ی پدر و مادر نهاده است و شما والدین محترم، قسمتی از این حق و مسئولیت خویش را در اختیار اولیای مدرسه قرار داده‌اید. همه‌ی ما باید با پذیرش امر خطیر تعلیم و تربیت فرزندمان، این بار امانت را به سلامت به سر منزل مقصود برسانیم تا ان‌شاءالله از این غنچه‌های بهشتی، باغ‌ها و بوستان‌های پرتراوتی که مظهر رحمت و خیر خداوند است، پدید آید.

قرآن کلام و پیام خدا، میزان حق و باطل، دستورالعمل زندگی و رحمت حق برای همه‌ی جهانیان است. آموزش و پرورش برنامه‌ای منظم تدوین کرده است تا همه‌ی دانش‌آموزان به یادگیری قرآن علاقه‌مند شوند و بتوانند در آینده قرآن را روان و زیبا بخوانند، به تدریج معنای کلام خداوند را درک کنند و با تلاوت روزانه‌ی آن، همیشه خود را در پناه هدایت خداوند قرار دهند. برنامه‌ی جدید آموزش قرآن با ویژگی‌های زیر، در صدد آن است که به لطف الهی زمینه‌ی انس دائمی دانش‌آموزان را با قرآن کریم فراهم آورد.

- ۱- در این برنامه، جامعیت آموزش قرآن مورد نظر است؛ یعنی علاوه بر توانایی روخوانی و روان‌خوانی، به سایر جنبه‌های ضروری و پرجاذبه‌ی آن، مانند زیباخوانی، درک معنای آیات و آشنایی با داستان‌ها و معارف قرآنی نیز توجه می‌شود.
- ۲- کسب مهارت خواندن قرآن نیاز به استمرار، تکرار و تمرین دارد. از این رو، ساعات آموزش قرآن در طول هفته توزیع شده است، به نحوی که نباید قرآن فقط در یک روز هفته آموزش داده شود.
- ۳- به منظور ایجاد انس دانش‌آموزان با قرآن کریم، از داستان‌های زیبا و پرمعنای آن و هم‌چنین از جمله‌های کوتاه، زیبا و حکمت‌آمیز قرآن استفاده شده است.
- ۴- با استفاده از کتاب گویا یا رمزینه‌های سریع‌پاسخ دانش‌آموزان صوت زیبای قرآن را می‌شنوند و همراه کتاب گویا یا رمزینه‌های سریع‌پاسخ می‌خوانند. این امر بر جاذبیت و کیفیت آموزش می‌افزاید.

انتظار ما از شما اولیای گرامی

- ۱- همان‌طور که همه‌ی ما خواندن نماز و گرفتن روزه را به‌صورت عملی از پدر و مادر خود آموخته‌ایم، کودکان ما نیز خواندن قرآن و نماز را از ما می‌آموزند. از شما پدر و مادر عزیز انتظار می‌رود که با خواندن روزانه‌ی قرآن کریم، **الگوی ساینده‌ای** برای کودک خود باشید. آن‌ها باید احترام به قرآن و کوشش در راه آشنایی با آن را از ما بیاموزند و با مشاهده‌ی اخلاق و رفتار ما، درک کنند که همه‌ی ما خواهیم آن‌گونه باشیم که خدا دوست دارد. آن‌ها باید علاقه به قرآن، محبت به خدا، مهربانی به مردم و اخلاق و رفتار اسلامی را عملاً از بزرگ‌ترها بیاموزند.
 - ۲- از فرزندتان بخواهید آن‌چه را از قرآن در مدرسه آموخته است برای شما بازگو کند. از او بخواهید آیات و جمله‌های قرآنی هر درس را از روی کتاب نشان دهد و به‌صورت روان و معمولی برای شما بخواند. دقت کنید، شما نباید آیات و جمله‌های قرآنی را برای او بخوانید تا او به تقلید از شما بخواند. آموزگار نیز آیات قرآن را برای دانش‌آموزان نمی‌خواند، بلکه خود دانش‌آموزان به کمک آن‌چه آموخته‌اند، می‌توانند جمله‌های قرآن را بخوانند. اگر فرزند شما در خواندن کلمه‌ها، اشتباهی داشت، از او بخواهید که دوباره آن را با دقت بخواند تا خود به اشتباهش پی‌برد و آن را اصلاح کند.
 - ۳- در هر درس، جمله‌هایی زیبا، کوتاه و حکمت‌آمیز از قرآن به‌نام پیام قرآنی آمده است. اگر فرزند شما به حفظ برخی از سوره‌ها و پیام‌های قرآنی علاقه‌مند است، او را به این کار تشویق کنید تا به تدریج آن‌ها را سرلوحه‌ی زندگی خویش قرار دهد. ضمناً این کار، او را برای شرکت در مسابقات قرآن نیز آماده می‌کند.
 - ۴- از فرزندتان بخواهید داستان‌های کتاب را که برای ایجاد انس و علاقه‌ی بیش‌تر به قرآن و فهم و درک مفاهیم آن است، از روی کتاب برای شما بخواند و به کمک تصاویر برای شما تعریف کند. این کار علاوه بر آموزش قرآن، موجب تقویت مهارت‌های خواندن و گفتن در زبان فارسی نیز می‌شود.
 - ۵- برخی از آیات دروس به‌طور نسبتاً ساده ترجمه شده است. این ترجمه‌ها برای مطالعه‌ی آزاد است و دانش‌آموزان موظف نیستند ترجمه‌ی این آیات و هم‌چنین مفاهیمی را که در بخش «کار در کلاس» هر درس آمده است، حفظ کنند و نباید در ارزش‌یابی پایانی از این‌گونه ترجمه‌ها و مفاهیم پرسش شود. بدیهی است در صورتی که فرزند شما به یادگیری این مطالب علاقه نشان داد، باری و تشویق او بسیار مفید است.
 - ۶- آموزگار فرزندتان آمادگی دارد که تجارب و اطلاعات خود را برای توفیق هرچه بیش‌تر فرزندتان، با کمال افتخار در اختیار شما قرار دهد. شما نیز از میزان موفقیت فرزندتان جویا شوید.
 - ۷- فرزندتان را به شرکت در جلسه‌ی قرآن مسجد محله‌ی خود تشویق و او را در این مسیر، همراهی کنید.
 - ۸- فرزند خود را به حفظ سوره‌های کوتاه بخش قرآن در تابستان تشویق کنید. در این زمینه می‌توانید از رمزینه‌های سریع پاسخ استفاده نمایید.
- به این امید که فرزند شما در آینده، انسانی با ایمان، بنده‌ی خالص خدا، خدمتگزار مردم و باقیات‌الصالحات برای همه‌ی ما باشد.

سخنی با همکار گرامی

پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله و سلم :

مُعَلِّمِ الْقُرْآنِ وَ مُتَعَلِّمِهِ يَسْتَعْفِرُ لَهُ كُلَّ شَيْءٍ حَتَّى الْحَوْثُ فِي الْبَحْرِ

همه‌ی موجودات عالم حتی ماهی در دریا، برای کسی که قرآن را یاد می‌دهد

و کسی که قرآن را یاد می‌گیرد، از خدا طلب آمرزش می‌کند.

مُستدرک‌الوسائل، ج ۴، ص ۲۳۵

آموزگار عزیز

با اهدای سلام و آرزوی توفیق و سلامتی برای شما همکار محترم، به منظور موفقیت هرچه بیشتر در آموزش قرآن، توجه شما را به برخی نکات مهم جلب می‌نمایم. هر چند تفصیل این مطالب در کتاب راهنمای معلم ارائه می‌شود، ولی امید است در این جا بیان مختصر این نکات، مفید باشد.

بیش از انجام هر کاری بر خدا توکل کنید و به لطف و رحمت او امیدوار باشید و بدانید هر کس که در راه خدا تلاش کند قطعاً خدا او را راهنمایی می‌کند و همیشه پشتیبان نیکوکاران است. مهم‌ترین مسائل مربوط به آموزش این کتاب به شرح زیر است. توجه و عمل به این امور، ضامن موفقیت بیش‌تر شماست.

مراحل تدریس

برای تدریس، تمرین و پژوهش هر درس، سه یا چهار جلسه در نظر گرفته شده است. از این رو، هر درس را طبق بودجه‌بندی پیش‌بینی‌شده طی مراحل زیر آموزش دهید.

جلسه‌ی اول

روخوانی و قرائت

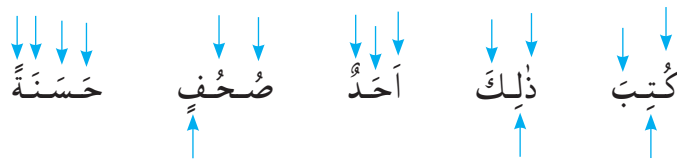
۱- پیش‌خوانی: از دانش‌آموزان هر میز بخواهید در ظرف چند دقیقه آیات درس را به آرامی برای یکدیگر بخوانند.

۲- روخوانی آیات درس: هر دانش‌آموز یک جمله از آیات درس را می‌خواند، اگر دانش‌آموزی اشتباه خواند، بلافاصله اشتباه او را تصحیح نمی‌کنیم؛ بلکه فرصت می‌دهیم تا خود، اشکال خویش را رفع کند.

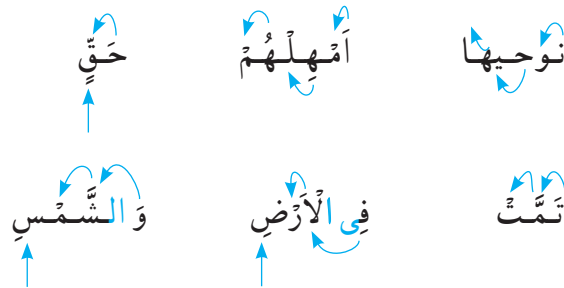
در این مرحله هر دانش‌آموز با توجه به توانایی خود، آیات را با قرائت یا به صورت ساده و شمرده می‌خواند. در این قسمت آنچه اهمیت دارد، آشنایی دانش‌آموزان با آیات درس و تلاش برای خواندن آن‌هاست. سعی شود در این قسمت، هر دانش‌آموز یک جمله از آیات را بخواند.

رفع اشکالات روخوانی: در صورتی که تعدادی از دانش‌آموزان در خواندن برخی از کلمه‌ها و ترکیب‌ها مشکل داشتند، این گونه کلمه‌ها یا ترکیب‌ها را روی تخته بنویسید و با نشان دادن صحیح حروف و حرکات از دانش‌آموزان بخواهید، آن کلمه را به صورت دسته‌جمعی و بخش‌بخش بخوانند تا در خواندن آن‌ها تسلط لازم را پیدا کنند. شیوه‌ی صحیح اشاره کردن به بخش‌ها به شرح زیر است:

اشاره‌ی ثابت: اشاره‌ی ثابت به صداها‌ی کوتاه، الف کوچک و تنوین، مانند:

اشاره‌ی متحرک: اشاره به صداها‌ی کشیده، حرف ساکن و تشدید که دست مطابق فلش‌ها حرکت می‌کند، مانند:

توجه کنید فلش‌ها محل و شیوه‌ی اشاره کردن را نشان می‌دهد و نباید هنگام تدریس این فلش‌ها کشیده شود. برای کسب اطلاعات بیشتر در این مورد، می‌توانید به پیش‌گفتار کتاب آموزش قرآن پایه‌ی اول ابتدایی مراجعه کنید.

۳- بخش قرائت، استماع و جمع‌خوانی: آموزگار در صورت در اختیار داشتن امکانات لازم، قرائت آیات درس را بخش می‌کند و از دانش‌آموزان می‌خواهد همراه با آن بخوانند. دانش‌آموزان همراه قرائت الگو، متن آیات را نشان می‌دهند و خط می‌برند، به این ترتیب گوش دانش‌آموز آیات را می‌شنود، چشم او آیات را می‌بیند و زبان او آیات را تلفظ می‌کند.

تذکره ۱: آموزگار باید هنگام بخش قرائت، برخط بردن و خواندن دانش‌آموزان نظارت کند.

تذکره ۲: بهتر است از دانش‌آموزان بخواهید که در زمان هم‌خوانی با قرائت الگو، صدای خود را خیلی بلند نکنند تا بتوانند صدای آن را خوب بشنوند.

۴- فردخوانی قرائت آیات درس: از دانش‌آموزان بخواهید هر کدام یک جمله را به صورت انفرادی بخوانند. آن‌ها را تشویق کنید مانند قرائت الگو بخوانند، ولی بر آن‌ها سخت نگیرید؛ دانش‌آموزی که آیات را به صورت معمولی می‌خواند نیز مورد تشویق قرار می‌گیرد. چنانچه برخی از دانش‌آموزان در خواندن برخی کلمه‌ها، مشکل داشتند به شیوه‌ی رفع اشکالات روخوانی عمل کنید.

جلسه‌ی دوم

الف - بخش قرائت، استماع و جمع‌خوانی: دانش‌آموزان، در صورت امکان قرائت آیات درس را از کتاب گویا یا رمزینه‌های سریع پاسخ گوش می‌کنند و با نشان دادن خط همراه با آن می‌خوانند. آموزگار توجه دانش‌آموزان را به رعایت قاعده‌ی درس، جلب می‌کند.

نکته: زیر برخی از کلمه‌ها و ترکیب‌ها خط کشیده شده است. بسیاری از این کلمه‌ها در فارسی و قرآن به یک معنا هستند و یا دانش‌آموزان با این کلمه‌ها آشنایی اجمالی دارند. معنای آن‌ها را از دانش‌آموزان پرسید؛ این بخش امتیاز منفی ندارد.

ب - خواندن جمله‌های جدید قرآنی: در جلسه‌ی دوم هر درس، تعدادی از جمله‌های قرآنی آمده است که معمولاً در آن‌ها به یک قاعده‌ی روخوانی تأکید شده است. دانش‌آموزان، این جمله‌ها را با رعایت قاعده‌ی موردنظر می‌خوانند. این جمله‌ها ترجمه شده است تا دانش‌آموزان ضمن آشنایی با مفاهیم اولیه‌ی قرآنی برای انجام فعالیت «کار در کلاس» نیز آماده شوند.

تذکر مهم: دانش‌آموزان موظف به حفظ ترجمه‌ی جمله‌های قرآنی و همچنین مفاهیم کار در کلاس نیستند. این موارد را در ارزش‌یابی مستمر و پایانی در نظر نگیرید، ولی می‌توانید از دانش‌آموزانی که در این زمینه علاقه و توانایی بیش‌تری نشان می‌دهند به شیوه‌ای مناسب تقدیر کنید.

ج - کار در کلاس: به منظور ایجاد علاقه‌ی بیش‌تر دانش‌آموزان به قرآن و فراهم آوردن زمینه‌ی درک و فهم تدریجی جمله‌های ساده و کوتاه قرآن، در هر درس بخشی به عنوان «کار در کلاس» در نظر گرفته شده است. این بخش به روش یادگیری مشارکتی و به صورت گروهی توسط دانش‌آموزان انجام می‌شود. ایشان در کلاس ابتدا هر تمرین را در کتاب خود انجام می‌دهند. آن‌گاه معلم پاسخ هر جمله را از یک گروه می‌پرسد؛ اگر پاسخ نادرست بود، گروه دیگر جواب می‌دهد تا به‌طور غیرمستقیم دانش‌آموزان به نادرستی پاسخ اول پی ببرند. انجام تمرین‌های «کار در کلاس» الزامی است، ولی فراگیری مطالب این بخش توسط دانش‌آموزان می‌تواند به‌عنوان فعالیت‌های آزاد خارج از کلاس در ارزش‌یابی مستمر دانش‌آموزان منظور شود؛ و عدم یادگیری آن‌ها نباید در ارزش‌یابی مستمر و پایانی منجر به کسر نمره‌ای از دانش‌آموزان گردد.

نکته: برخی از جمله‌ها و آیات برای حفظ توصیه شده‌اند. منظور از حفظ، حفظ اجمالی (روان‌خوانی) جمله‌های منتخب تربیتی است. دانش‌آموزان را به حفظ این بخش‌ها تشویق کنید. از این بخش ارزش‌یابی پایانی به عمل نمی‌آید، بلکه صرفاً تبه با امتیاز تشویقی دارد.

جلسه‌ی سوم

الف - خواندن از روی قرآن کامل

به منظور آشنایی بیش‌تر دانش‌آموزان با قرآن کامل، احساس توانایی و اعتماد به نفس در خواندن آن و تحقق هدف آموزش قرآن در دوره‌ی ابتدایی، جلسه‌ی سوم هر درس، به آوردن قرآن کامل به کلاس و خواندن از روی آن اختصاص یافته است. این تمرین طی مراحل زیر انجام می‌شود.

- ۱- پس از آوردن قرآن کامل، هر میز حداقل یک جلد قرآن در اختیار داشته باشد.
- ۲- یک صفحه از قرآن کریم را به‌طور تصادفی انتخاب کنید.
- ۳- دانش‌آموزان هر میز در ظرف چند دقیقه، آیات صفحه را جمله به جمله برای یک‌دیگر می‌خوانند.

۴- چند نفر از دانش‌آموزان داوطلب، هر کدام یک جمله از آن صفحه را قرائت کنند. ضمن بیان موفقیت نسبی دانش‌آموزان، آن‌ها را به قرائت در منزل تشویق کنید.

هم‌چنین به منظور تقویت علاقه‌ی دانش‌آموزان به انس با قرآن کریم، تصاویری از دانش‌آموزان مسلمان سایر کشورها در حال فراگیری قرآن آورده شده است.

ب- پیام قرآنی

هدف از ارائه‌ی پیام‌های قرآنی، کسب مهارت تفکر در آیات قرآن کریم است. از دانش‌آموزان بخواهید که پس از خواندن آیه و ترجمه‌ی پیام، درباره‌ی مفهوم آن به کمک تصاویر یا پرسش‌هایی که در کتاب آمده است، به صورت گروه‌های دو یا سه نفره با یک‌دیگر گفت‌وگو و مشورت کنند؛ سپس نظر خود را درباره‌ی پیام و مصادیق آن در زندگی فردی، برای کلاس بیان نمایند. از دانش‌آموزان بخواهید که پیام قرآنی را در آیات درس بیابند و از روی آن بخوانند.

تبصره: می‌توانید دانش‌آموزان را تشویق کنید تا درباره‌ی پیام قرآنی، به صورت گروهی یا فردی کارهای هنری مانند نقاشی، خوشنویسی و... انجام دهند.

گاهی پیام قرآنی، دارای کلمه‌ها و ترکیب‌هایی است که باید معنا شود. از دانش‌آموزان می‌خواهیم که با استفاده از ترجمه‌ی آیات درس و پیام قرآنی، معنای کلمه‌ها یا جمله‌هایی را که مشخص شده است، پیدا کنند. در صورتی که این کلمه‌ها، هم‌خانواده‌ی آشنا و رایج در زبان فارسی دارند، از دانش‌آموزان بخواهید آن‌ها را بیان کنند. این کار هم شوق‌انگیز است و هم موجب افزایش توانایی دانش‌آموزان در درک معنای لغات مشترک قرآنی و فارسی می‌شود.

پیشنهاد: خوب است دانش‌آموزان در شروع زنگ اول، هم‌زمان با ورود معلم به کلاس، پیام قرآنی را به صورت دسته‌جمعی بخوانند.

ج- داستان

داستان را به شیوه‌ی قصه‌گویی و به زبان ساده، به کمک تصاویر برای دانش‌آموزان تعریف کنید و از بیان مطالب زائد و غیرمستند بپرهیزید. در صورت وجود وقت از دانش‌آموزان بخواهید که هر یک چند سطر از داستان را از روی کتاب بخوانند.

تذکر: معلم در پایان جلسه‌ی سوم، دانش‌آموزان را به انجام تمرینات انس با قرآن و خواندن روزانه‌ی قرآن کریم توصیه می‌کند.

جلسه‌ی چهارم

انس با قرآن: در پایان هر درس برای تقویت مهارت روخوانی قرآن، تمرین‌هایی داده شده است.

قطره اما دریا: پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و ائمه‌ی معصومین علیهم السلام در طول عمر پربرکت خود همواره با قرآن کریم انس داشته و مسلمانان را نیز بر این امر سفارش کرده‌اند. نقش الگویی ایشان از یک سو و احادیث و روایات فراوان درباره‌ی انس با قرآن کریم از سوی دیگر، می‌تواند به‌عنوان یک روش تأثیرگذار در آموزش قرآن، زمینه‌ی مناسبی را برای تحقق اهداف موردنظر فراهم کند. دانش‌آموزان در جلسه‌ی انس با قرآن، حدیث را می‌خوانند و با کمک معلم خود درباره‌ی آن با یک‌دیگر گفت‌وگو می‌کنند.

برای بهره‌گیری بیش‌تر از بخش انس با قرآن، توجه به نکات زیر ضروری است.

۱- این بخش، تکلیف دانش‌آموزان است و باید آموزگار بر انجام آن توسط دانش‌آموزان، نظارت داشته باشد. بدیهی است این نظارت باید همراه با تشویق بوده تا ضمن کنترل تکلیف دانش‌آموزان از برخی سخت‌گیری‌های رایج به دور باشد.

۲- تمرین‌های این بخش، تقویت مهارت روخوانی و انس با قرآن را برعهده دارد و نباید به‌عنوان آزمون‌های کلاسی استفاده شود.

۳- پس از بازبینی تکلیف، از دانش‌آموزان بخواهید تا تمرین‌ها را پاسخ دهند و پاسخ آن‌ها را تصحیح و تکمیل کنید.

۴- این بخش، معمولاً از سه یا چهار تمرین تشکیل شده است. در تمرین اول، روخوانی آیات درس مورد نظر است. در تمرین دوم و سوم بر برخی از قواعد روخوانی به‌ویژه اتصالات تأکید می‌شود و در تمرین آخر، روخوانی آیات درس همراه با بخشی از آیات دیگر در حد یک یا دو صفحه از قرآن کامل آمده است. دانش‌آموزان این صفحه‌ی قرآنی را به میزانی که در وقت مقرر مقدور است، تمرین می‌کنند و در کلاس می‌خوانند. این کار جرأت آن‌ها را در مراجعه به قرآن کامل افزایش می‌دهد و دانش‌آموزان باور می‌کنند که تلاش چند ساله آن‌ها به توانایی خواندن قرآن منجر شده است.

تذکر: هرچند که انجام تمرین با خط قرآن کامل در محدوده‌ی وقت مقرر مفید است و دانش‌آموزانی که در خواندن این آیات توانا هستند، تشویق می‌شوند و امتیاز می‌گیرند ولی از کسانی که این توانایی را ندارند، نه در ارزش‌یابی مستمر و نه در ارزش‌یابی پایانی هیچ نمره‌ای کسر نمی‌شود.

درس آخر (قرآن در تابستان) این بخش، تنها برای فصل تابستان نیست، بلکه در طول سال تحصیلی نیز با هدف تعمیق مهارت روان‌خوانی (حفظ اجمالی) قرآن کریم به آن مراجعه می‌شود. علاوه بر آن هر یک از صفحات بخش قرآن در تابستان برای یک هفته در نظر گرفته شده است، هر دانش‌آموز می‌تواند ضمن تلاوت این صفحه، از کتاب گویا و یا رمزینه‌های سریع پاسخ نیز برای انس بیش‌تر با قرآن کریم استفاده کند.

پرسش و ارزش‌یابی

به منظور سنجش پیشرفت دانش‌آموزان و تشخیص میزان توفیق آموزگار در تدریس، انجام مراحل زیر ضروری است.

- ۱- در جلسه‌ی بعد از تدریس، با توجه به میزان وقت موجود، هر دانش‌آموز یک یا چند جمله از آیات درس را می‌خواند. بدین ترتیب هم روخوانی آیات درس مرور و تمرین می‌شود و هم ارزش‌یابی مستمر به‌عمل می‌آید.
- ۲- چند دانش‌آموز پیام قرآنی را می‌خوانند و مفهوم آن را به زبان ساده توضیح می‌دهند.
- ۳- ارزش‌یابی این درس، در چهار سطح خیلی خوب، خوب، قابل قبول و نیازمند آموزش انجام می‌گیرد. (به کتاب راهنمای معلم در ارزش‌یابی توصیفی کد ۵۳/۵ مراجعه شود).

اهداف مورد انتظار

هر چند تقویت علاقه‌ی دانش‌آموزان به خواندن روزانه‌ی قرآن کریم و یادگیری آن، مهم‌ترین هدف درس قرآن است و به همین منظور محتوای آموزش از تنوع برخوردار است، ولی انتظار می‌رود دانش‌آموزان در پایان سال تحصیلی، به‌طور خاص به توانایی‌های زیر دست یابند.

- ۱- آیات جلسه‌ی اول هر درس را به‌صورت روان و معمولی بخوانند.
- ۲- آیات و جمله‌های قرآنی کتاب درسی و مصحف آموزشی را به‌صورت صحیح و شمرده بخوانند.
- ۳- پیام قرآنی و ترجمه‌ی آن را از روی کتاب بخوانند و بتوانند مفهوم آن را به زبان ساده توضیح دهند یا برخی از مصادیق آن را بیان کنند.

هر دانش‌آموز با توانایی‌های فوق، حداکثر رتبه را کسب می‌کند. بدیهی است بسیاری از دانش‌آموزان بیش از این حد توفیق خواهند داشت. تفصیل این بخش نیز در کتاب راهنمای معلم آمده است.

تذکر مهم

به منظور تقویت انس دانش‌آموزان با قرآن کریم، آیات دروس برای دانش‌آموزان ترجمه شده است. از آن‌جا که دانش‌آموزان موظف به حفظ ترجمه‌ی کلمه‌ها و جمله‌های بخش کار در کلاس نیستند، این موارد را در ارزش‌یابی پایانی در نظر نگیرید. می‌توانید از دانش‌آموزانی که در این زمینه علاقه و توانایی بیش‌تری از خود نشان می‌دهند، به شیوه مناسب تشویق و تقدیر کنید و برای آن‌ها در ارزش‌یابی مستمر، نمره و امتیاز خاصی قائل شوید.

چند توصیه

- ۱- تشویق دانش‌آموزان به خواندن روزانه‌ی قرآن کریم، خواندن آیات دروس شبیه کتاب گویا یا رمزینه‌های سریع پاسخ، حفظ پیام‌های قرآنی و برخی از آیات دروس در صورتی که بدون اجبار باشد، مناسب و ارزشمند است.
- ۲- در صورت امکان، فایل کتاب گویا را تکثیر کرده و در اختیار دانش‌آموزان قرار دهید.
- ۳- دانش‌آموزان را به فعالیت‌های جذاب خارج از کلاس تشویق کنید مانند: خواندن آیات درس در خانه در حضور والدین حتی‌الامکان هر روز به مدت چند دقیقه، گوش کردن نوار آموزشی در خانه، انجام فعالیت‌های هنری و ذوقی درباره‌ی پیام‌های قرآنی، شرکت در مسابقات و حضور در مجالس قرآنی (دارالقرآن، مساجد و هیئت‌های مذهبی) و استفاده از برنامه‌های رادیو قرآن و شبکه قرآن و معارف سیما و...
- ۴- توجه داشته باشید دانش‌آموزان باید تمام فعالیت‌های قرآنی به‌ویژه فعالیت‌های فوق برنامه را با رغبت و علاقه و بدون اکراه و اجبار و به دور از رقابت‌های ناسالم انجام دهند.

آموزگاران و کارشناسان محترم، والدین گرامی و دانش‌آموزان عزیز می‌توانند برای هرگونه اظهار نظر و ارائه‌ی پیشنهاد در اصلاح و تکمیل برنامه‌ی درسی و کتاب‌های آموزش قرآن با گروه قرآن به نشانی زیر تماس بگیرند.
پیشاپیش از همکاری و تلاش همه‌ی عزیزان سپاس‌گزاری می‌شود.

<http://quran-dept.talif.sch.ir>
quran-dept@talif.sch.ir

درگاه (وبسایت)
رایانامه (ایمیل)

یادآوری

فَذَكِّرْ بِالْقُرْآنِ

به وسیله ی قرآن یادآوری کن

سوره ی ق، آیه ی ۴۵

دانش آموزان عزیز! ورود شما را به کلاس پنجم تبریک می گوئیم. امید است امسال نیز با توکل بر خدا و با تلاش بیش تر، قرآن کریم را بهتر بیاموزید. به یاد داشته باشید، خواندن روزانه ی قرآن کریم، کلید اصلی انس دائمی شما با قرآن است.

در این جلسه برای یادآوری آموخته های قبلی، تمرین های زیر را انجام دهید.

تمرین اول سوره ها، پیام های قرآنی و احادیثی را که در تابستان آموخته اید، برای هم کلاسی های خود بخوانید.

تمرین دوم این جمله های قرآنی را با دقت در حرکات و علائم بخوانید.

- ۱- وَ هَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ
انعام ۱۵۵
- ۲- إِنْ أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُبَارَكَةٍ
دُخَان ۳
- ۳- لَرَأَيْتَهُ خَاشِعًا مُتَصَدِّعًا
خَشَر ۲۱
- ۴- يَتْلُونَهُ حَقَّ تِلَاوَتِهِ
بقره ۱۲۱

با دقت در حروف ناخوانا، این جمله‌های قرآنی را بخوانید.

- یاء زیر الف کوچک (ئِ):

۱- إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرٍ لِّ
۲- فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْحَىٰ

- یاء بعد از تنوین فتحه (ئِی):

۱- هَذَا هُدًى
۲- إِلَّآ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى

- واو پایه‌ی همزه (وْ):

۱- كِتَابًا نَقَرُوهُ
۲- لِنُنشِئَ بِهِ فُؤَادَكَ

- یاء پایه‌ی همزه (ئِی):

۱- نَبِئِ عِبَادِ
۲- وَمَا أَبْرَأُ نَفْسِی

- الف بعد از واو آخر (وا):

۱- الَّذِينَ آمَنُوا بِآيَاتِنَا
۲- لِيَدَّبَّرُوا آيَاتِهِ

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و اتصالات را با فلش نشان دهید.

۱- أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْآنَ

نساء ۸۲

۲- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آوْتُوا الْكِتَابَ آمِنُوا بِمَا نَزَّلْنَا

نساء ۴۷

۳- وَقَالَ الرَّسُولُ يَا رَبِّ إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا

فُرْقَان ۳۰

دانش آموزان عزیز! برای آشنایی بیش تر شما با قرآن کریم، برخی از آیات کتاب درسی به صورت ساده ترجمه شده است. این ترجمه‌ها برای مطالعه‌ی آزاد است و نیازی به حفظ آن‌ها نیست.

نماز در قرآن

این آیات را با نشان دادن خط بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

۱- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

به نام خداوند بخشنده‌ی مهربان

۲- اَلَمْ اَلَمْ ۱ تِلْكَ اٰیٰتُ الْكِتٰبِ الْحَكِیْمِ ۲

الفلام میم * این آیات کتاب حکمت‌آموز است،

هُدٰی وَرَحْمَةً لِّلْمُحْسِنِیْنَ ۳

هدایت و رحمتی برای نیکوکاران؛

۳- اَلَّذِیْنَ یُقِیْمُوْنَ الصَّلٰةَ وَیُؤْتُوْنَ الزَّكٰوةَ

کسانی که برپایمی‌دارند نماز را و می‌پردازند زکات را

وَ هُمْ بِالْاٰخِرَةِ هُمْ یُوقِنُوْنَ ۴

وایشان به آخرت یقین دارند.

لقمان ۱ تا ۴

۴- اَلَّذِیْنَ اٰمَنُوْا وَ تَطْمَیْنُ قُلُوْبُهُمْ بِذِکْرِ اللّٰهِ

(آنان که به خدا توجه دارند) کسانی هستند که ایمان آورده‌اند و دل‌هایشان با یاد خدا آرام و مطمئن است؛

اَلَا بِذِکْرِ اللّٰهِ تَطْمَیْنُ الْقُلُوْبُ ۲۸

آری فقط با یاد خدا دل‌ها آرامش می‌یابد.

رعد ۲۸

حفظ قرآن

آخرین جمله قرآنی این صفحه را از حفظ بخوانید.

دانش آموزان عزیز! تمرین های «کار در کلاس» را به کمک هم کلاسی خود و با استفاده از ترجمه ی آیات درس و دانسته های قبلی خود پاسخ دهید. در صورت نیاز می توانید به فهرست کلمه های پایان کتاب نیز مراجعه کنید.

تمرین اول

۱- مُحْسِنِينَ :	☐	مؤمنان	☐	نیکوکاران
۲- أَقِمُوا :	☐	برپا دارید	☐	بپردازید
۳- آتُوا :	☐	برپا دارید	☐	بپردازید
۴- أَطِيعُوا :	☐	اطاعت کنید	☐	اطاعت کردند

تمرین دوم

- این جمله های قرآنی را بخوانید و ترجمه ی آن ها را کامل کنید.
- ۱- وَ هُدًى وَ رَحْمَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٧﴾
 و ... و ... ی برای مؤمنان
- ۲- وَ أَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٩٥﴾
 و نیکی کنید، قطعاً ... دوست دارد ... را
- ۳- فَاقِيمُوا الصَّلَاةَ وَ آتُوا الزَّكَاةَ
 پس ... را و ... را؛
- ۴- وَ أَطِيعُوا اللَّهَ وَ رَسُولَهُ*
 و ... را و ... او را.

یکی از جمله های تمرین دوم را از حفظ بخوانید.

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید*؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار یک صفحه از قرآن را به صورت تصادفی باز کنید. سپس دانش‌آموزان هر میز، آیات آن صفحه را جمله به جمله برای یک‌دیگر می‌خوانند. آن‌گاه هر دانش‌آموز یک جمله را با صدای بلند می‌خواند.

۲

۱

۴

۳

مراحل استفاده از قرآن کامل در کلاس درس ۱

فعالیت

آیات ۱ تا ۸ سوره‌ی بروج را از بخش قرآن در تابستان همراه با رمزینهی سریع پاسخ و یا کتاب گویا بخوانید.

إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ
این قرآن به درست‌ترین راه و روش، هدایت می‌کند.

سوره‌ی اسراء، آیه‌ی ۹

فعالیت

- ۱- یکی از نام‌های قرآن «نور» است. به نظر شما چرا خداوند، قرآن را «نور» نامیده است؟
- ۲- درباره‌ی پیام قرآنی درس با دوستان خود گفت‌وگو کنید.
- ۳- پیام قرآنی درس را از قرآن کامل پیدا کنید و آن را با صوت زیبا، از حفظ بخوانید.

تمرین اول آیات جلسه ی دوم را به صورت جمله به جمله برای اعضای خانواده ی خود بخوانید. خوب است هنگام خواندن آن ها، به ترجمه ی آیات نیز دقت کنید.

الرحمن ۲۲

۱- يَخْرُجُ مِنْهُمَا اللُّؤْلُؤُ وَالْمَرْجَانُ

دُخان ۴۱

۲- يَوْمَ لَا يُغْنِي مَوْلَى عَنْ مَوْلَى شَيْئًا

أعراف ۲۰۴

۳- وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ

حَجَّ ۷۷

۴- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ارْكَعُوا وَاسْجُدُوا وَاعْبُدُوا رَبَّكُمْ

تمرین سوم در تمرین فوق، حرکت قبل از حروف ناخوانا را به ساکن یا تشدید بعد از آنها، مانند

تمرین سوم

نمونه با فلش وصل کنید.

حفظ قرآن

سطر سوم از تمرین دوم را از حفظ بخوانید.

خواندن روزانه‌ی قرآن

هر روز تعدادی از آیات ۹ تا ۱۶ سوره‌ی **إسراء** را از روی صفحه‌ی بعد شبیه قرائت الگو به صورت جمله به جمله بخوانید.

سورهی اسراء

۱ إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ
۲ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا ﴿٩﴾
۳ وَأَنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا
۴ أَلِيمًا ﴿١٠﴾ وَيَدْعُ الْإِنْسَانُ بِالشَّرِّ دُعَاءَهُ بِالْخَيْرِ
۵ وَكَانَ الْإِنْسَانُ عَاجُولًا ﴿١١﴾ وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ آيَاتٍ
۶ فَمَحَوْنَا آيَةَ اللَّيْلِ وَجَعَلْنَا آيَةَ النَّهَارِ مُبْصِرَةً
۷ لِتَبْتَغُوا فَضْلًا مِنْ رَبِّكُمْ وَلِتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ
۸ وَالْحِسَابَ وَكُلَّ شَيْءٍ فَصَّلْنَاهُ تَفْصِيلًا ﴿١٢﴾ وَكُلَّ إِنْسَانٍ
۹ أَلَمْنَهُ لَطْفًا مِنْ رَّبِّهِ وَخَرَجَ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
۱٠ كِتَابًا يَلْقَاهُ مَنْشُورًا ﴿١٣﴾ اقْرَأْ كِتَابَكَ كَفَى
۱١ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا ﴿١٤﴾ مَنْ اهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا
۱٢ يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا
۱٣ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّىٰ
۱٤ نَبْعَثَ رَسُولًا ﴿١٥﴾ وَإِذَا أَرَدْنَا أَنْ نُهْلِكَ قَرْيَةً أَمَرْنَا مُتْرَفِيهَا
۱٥ فَفَسَقُوا فِيهَا فَحَقَّ عَلَيْهَا الْقَوْلُ فَدَمَّرْنَاهَا تَدْمِيرًا ﴿١٦﴾

آیات ۴۹ تا ۵۵ سوره قمر و آیات ۱ تا ۱۴ سوره الرحمن را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک دیگر بخوانید.

سوره قمر

۱ اِنَّا كُلُّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ ﴿٤٩﴾ وَ مَا أَمْرُنَا إِلَّا وَاحِدَةٌ
 ۲ كَلَمَحٍ بِالْبَصَرِ ﴿٥٠﴾ وَ لَقَدْ أَهْلَكْنَا أَشْيَاعَكُمْ
 ۳ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ ﴿٥١﴾ وَ كُلُّ شَيْءٍ فَعَلُوهُ فِي الزُّبُرِ ﴿٥٢﴾
 ۴ وَ كُلُّ صَغِيرٍ وَ كَبِيرٍ مُسْتَطَرٌّ ﴿٥٣﴾ اِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّتِ
 ۵ وَ نَهْرٍ ﴿٥٤﴾ فِي مَقْعَدِ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِكٍ مُّقْتَدِرٍ ﴿٥٥﴾

سوره الرحمن

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

۶ الرَّحْمٰنُ ﴿١﴾ عَلَّمَ الْقُرْآنَ ﴿٢﴾ خَلَقَ الْاِنْسَانَ ﴿٣﴾
 ۷ عَلَّمَهُ الْبَيَانَ ﴿٤﴾ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ ﴿٥﴾ وَالنَّجْمُ
 ۸ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ ﴿٦﴾ وَالسَّمَاءُ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ
 ۹ ﴿٧﴾ اَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ ﴿٨﴾ وَ اَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ
 ۱۰ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ ﴿٩﴾ وَ الْاَرْضَ وَضَعَهَا لِلْاِنْسَانِ ﴿١٠﴾
 ۱۱ فِيهَا فَافِكَةٌ وَ النَّخْلُ ذَاتُ الْاَكْمَامِ ﴿١١﴾ وَ الْحَبُّ
 ۱۲ ذُو الْعَصْفِ وَ الرَّيْحَانُ ﴿١٢﴾ فَبِآيِ الْاٰءِ رَبِّكُمْ
 ۱۳ تُكْذِبَانِ ﴿١٣﴾ خَلَقَ الْاِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ كَالْفَخَّارِ ﴿١٤﴾

آیات درس را از رمزینه‌های سریع پاسخ و یا کتاب گویا گوش کنید و به صورت جمله به جمله بخوانید.

تمرین اول قرائت آیات درس را از رمزینه‌های سریع پاسخ و یا کتاب گویا گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با قرائت الگو بخوانید. دقت کنید در هنگام وقف، حرکات **ـِ** و **ـِ** در آخر کلمه‌ها خوانده نمی‌شود.

تمرین دوم این جمله‌های قرآنی را بخوانید، در آخر هر سطر وقف کنید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه نمایید.

تِلْكَ ۲۹

۱- قُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ

بگو او (خدا) بخشنده است.

بقره ۲۹

۲- هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا

او کسی است که آفرید برای شما همه‌ی آنچه در زمین است.

نحل ۱۲

۳- وَسَخَّرَ لَكُمْ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ

و در خدمت شما قرار داد شب و روز و خورشید و ماه را

ص ۷۱

۴- إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا مِّنْ طِينٍ

هنگامی که گفت پروردگارت به فرشتگان که من آفریننده‌ی بشری هستم از گِل

دانش آموزان عزیز! تمرین های «کار در کلاس» را به کمک هم کلاسی خود و با استفاده از ترجمه ی آیات درس و دانسته های قبلی خود پاسخ دهید. در صورت نیاز می توانید به فهرست کلمه های پایان کتاب نیز مراجعه کنید.

تمرین اول با دقت در کار در ترجمه ی آیات صفحه ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

۱- الرَّحْمَنُ :	☐ بخشنده	☐ پروردگار
۲- رَبِّ :	☐ خدای بخشنده	☐ پروردگار
۳- خَلَقَ :	☐ آفرید	☐ آفریننده
۴- خَالِقُ :	☐ آفرید	☐ آفریننده
۵- اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ :	☐ روز و شب	☐ شب و روز
۶- وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ :	☐ و خورشید و ماه	☐ و ماه و خورشید

تمرین دوم این جمله های قرآنی را بخوانید و ترجمه ی آن ها را کامل کنید.

- ۱- وَ إِنَّ رَبَّكُمْ الرَّحْمَنُ
و قطعاً ... شما ... است.
- ۲- قُلِ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ
بگو ... هر چیز است.
- ۳- وَ هُوَ الَّذِي خَلَقَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ
و او (خدا) کسی است که ... و ... و ... و ... را.

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار یک صفحه از قرآن را به صورت تصادفی باز کنید. سپس دانش آموزان هر میز، آیات آن صفحه را جمله به جمله برای یکدیگر می خوانند. آن گاه هر دانش آموز یک جمله را با صدای بلند می خواند.

ادامه ی مراحل استفاده از قرآن کامل در کلاس درس

فعالیت

- ۱- درباره‌ی این پیام زیبای قرآنی با دوستان خود گفت و گو کنید.
- ۲- پیام قرآنی این درس را در قرآن کامل پیدا کنید و آن را با صوت زیبا، از حفظ بخوانید.

تمرین اول آیات درس را به صورت جمله به جمله برای اعضای خانواده‌ی خود بخوانید. خوب است این آیات را با رمزینه‌های سریع پاسخ و یا کتاب گویا تمرین کرده و هنگام شنیدن قرائت به چگونگی وقف در آخر جمله‌ها دقت کنید.

* كَنْزُ الْعَمَالِ، ج ۱۵، ص ۳۹۲

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و در آخر هر سطر وقف کنید.

أنعام ۱۰۲

۱- خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ فَاعْبُدُوهُ

نوح ۳

۲- أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ وَأَطِيعُوا

حُجرات ۱۳

۳- إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ اتَّقَاكُمْ

إسراء ۷۰

۴- وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ

در تمرین بالا، حرکت قبل از حروف ناخوانا را به ساکن یا تشدید بعد از آن‌ها، با

فلش وصل کنید.

حفظ قرآن

یکی از سطرهای تمرین دوم را از حفظ بخوانید.

خواندن روزانه قرآن

هر روز تعدادی از آیات ۱ تا ۱۰ سوره‌ی اعراف را از روی صفحه‌ی بعد شبیه قرائت الگو به صورت جمله به جمله بخوانید.

سورهی أعراف

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْمَصِّ ۱ كِتَابٌ أَنْزَلَ إِلَيْكَ فَلَا يَكُنْ فِي صَدْرِكَ
حَرَجٌ مِنْهُ لِتُنذِرَ بِهِ، وَذِكْرٍ لِلْمُؤْمِنِينَ ۲
اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا
مِن دُونِهِ أَوْلِيَاءَ ۚ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ ۳
وَكَمْ مِنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا فَجَاءَهَا بَأْسُنَا
بَيَاتًا أَوْ هُمْ قَائِلُونَ ۴ فَمَا كَانَ دَعْوَاهُمْ
إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا إِلَّا أَنْ قَالُوا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ۵
فَلَنَسْأَلَنَّ الَّذِينَ أُرْسِلَ إِلَيْهِمْ وَلَنَسْأَلَنَّ الْمُرْسَلِينَ ۶
فَلَنَقْصِرَنَّ عَلَيْهِمْ بِعِلْمٍ وَمَا كُنَّا غَائِبِينَ ۷
وَالْوِزْنَ يُومَئِذٍ الْحَقُّ ۚ فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ
فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۸ وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ
فَأُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا
يَظْلِمُونَ ۹ وَلَقَدْ مَكَّنَّاكُمْ فِي الْأَرْضِ
وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ ۚ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ۱۰

سوره‌ی اعراف

۱ قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ وَلَوْ كُنْتُ
 ۲ أَعْلَمُ الْغَيْبِ لَاسْتَكْثَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ السُّوءُ
 ۳ إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿۱۸۸﴾ هُوَ الَّذِي
 ۴ خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا
 ۵ فَلَمَّا تَغَشَّيْهَا حَمَلَتْ حَمَلًا خَفِيًّا فَمَرَّتْ بِهِ فَلَمَّا أَثْقَلَتْ
 ۶ دَعَا اللَّهَ رَبَّهَا لِنِ ائْتِيَنَّاصِلِحًا لِنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿۱۸۹﴾
 ۷ فَلَمَّا أَتَتْهُمَا صِلِحًا جَعَلَ لَهُ شُرَكَاءَ فِيمَا آتَتْهُمَا فَتَعَلَى اللَّهُ
 ۸ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿۱۹۰﴾ أَيْشُرِكُونَ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ
 ۹ ﴿۱۹۱﴾ وَلَا يَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرًا وَلَا أَنْفُسُهُمْ يَنْصُرُونَ ﴿۱۹۲﴾
 ۱۰ وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى لَا يَتَّبِعُوكُمْ سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ
 ۱۱ أَدَعَوْتُمُوهُمْ أَمْ أَنْتُمْ صُلِمْتُونَ ﴿۱۹۳﴾ إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ
 ۱۲ مِنْ دُونِ اللَّهِ عِبَادًا أَمْثَلُكُمْ فَادْعُوهُمْ فَلْيَسْتَجِيبُوا لَكُمْ
 ۱۳ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۱۹۴﴾ اللَّهُمَّ أَرَجُلٌ يَمَشُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ أَيْدٍ
 ۱۴ يَبْطِشُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ أَعْيُنٌ يُبْصِرُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ آذَانٌ
 ۱۵ يَسْمَعُونَ بِهَا قُلْ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ ثُمَّ كِيدُوا فَلَا تُنظِرُونَ ﴿۱۹۵﴾

تمرین اول قرائت آیات درس را از رمزینه‌های سریع پاسخ و یا کتاب گویا گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با قرائت الگو بخوانید. دقت کنید در هنگام وقف، حرکات آخره و و ه (واو و الف کوچک) خوانده نمی‌شود.

تمرین دوم این جمله‌های قرآنی را بخوانید، در آخر هر جمله وقف کنید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه نمایید.

۱- وَ جَاهِدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ

و تلاش و جهاد کنید در راه خدا آن چنان که شایسته‌ی تلاش و جهاد در راه خداست. حج ۷۸

۲- قَالَ يَا قَوْمِ أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ

گفت ای قوم من، عبادت کنید خدا را، نیست برای شما هیچ خدایی جز او. اعراف ۵۹

۳- لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْ فَضْلِهِ

تا پاداش دهد به کسانی که ایمان آوردند و کارهای خوب انجام دادند، از لطف و رحمتش. روم ۴۵

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

۱- جاهِدوا :	☐ جهاد کنید	☐ عبادت کنید
۲- اَعْبُدُوا :	☐ جهاد کنید	☐ عبادت کنید
۳- اَمَنُوا :	☐ انجام دادند	☐ ایمان آوردند
۴- عَمِلُوا :	☐ انجام دادند	☐ ایمان آوردند
۵- صَالِحَات :	☐ کارهای خوب	☐ کار خوب

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

۱- بِأَيُّهَا النَّاسُ اْعْبُدُوا رَبَّكُمْ

ای تان را

بقره ۲۱

۲- وَ جَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

و ... با ... تان و جان‌هایتان در راه ...

توبه ۴۱

۳- وَ بَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ

و بشارت ده کسانی را که ... و ... که برای آن‌ها بهشت‌هایی است.

بقره ۲۵

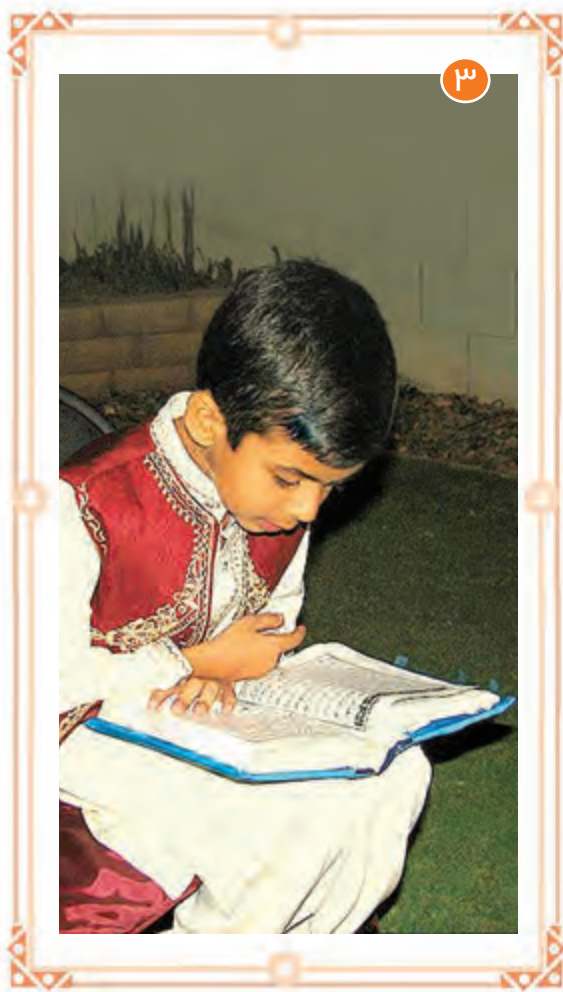
حفظ قرآن

یکی از سطرهای بالا را از حفظ بخوانید.

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار یک صفحه از قرآن را به صورت تصادفی باز کنید. سپس دانش‌آموزان هر میز، آیات آن صفحه را جمله به جمله برای یک‌دیگر می‌خوانند. آن‌گاه هر دانش‌آموز یک جمله را با صدای بلند می‌خواند.

۳

۱

۲

انس با قرآن کریم در کشورهای هندوستان ① و پاکستان ② و ③

آیات ۱۲ تا ۲۲ سوره‌ی بروج را از بخش قرآن در تابستان همراه با رمزینده‌ی سریع پاسخ و یا کتاب گویا بخوانید.

وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ
هنگامی که قرآن خوانده می شود،

فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا
به آن گوش دهید و ساکت باشید؛

لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ
تا لطف و رحمت خدا شامل شما شود.

سوره ی آعراف، آیه ی ۲۰۴

چو قرآن بخوانند دیگر خموش به آیات قرآن فرا دار گوش

فعالیت

- ۱- درباره ی این پیام زیبای قرآنی با دوستان خود گفت و گو کنید.
- ۲- پیام قرآنی این درس را در قرآن کامل پیدا کنید و آن را با صوت زیبا بخوانید.

تمرین اول آیات درس را به صورت جمله به جمله برای اعضای خانواده ی خود بخوانید. خوب است این آیات را با رمزینه های سریع پاسخ و یا کتاب گویا تمرین کرده و هنگام شنیدن قرائت به چگونگی وقف در آخر جمله ها دقت کنید.

* جامع أحادیث الشَّیخه، ج ۱۵، ص ۷

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و دور حرکاتی که هنگام وقف خوانده نمی‌شوند، خط بکشید.

اسراء ۲۶

۱- وَ آتِ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ

أنعام ۶۱

۲- وَ هُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ

حج ۴۰

۳- وَ لَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ

بقره ۲۵۵

۴- مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ

در تمرین بالا، حرکت قبل از حروف ناخوانا را به ساکن یا تشدید بعد از آن‌ها، با

فلش وصل کنید.

حفظ قرآن

یکی از جمله‌های تمرین دوم را از حفظ بخوانید.

خواندن روزانه‌ی قرآن

هر روز تعدادی از آیات ۱۹۶ تا ۲۰۶ سوره‌ی **اعراف** را از روی صفحه‌ی بعد شبیه قرائت الگو به صورت جمله به جمله بخوانید.

سورهی آعراف

وَلِيَّيْ

۱ اِنَّ وَّلِيَّ*اللهُ الَّذِي نَزَّلَ الْكِتٰبَ وَهُوَ يَتَوَلَّى الصّٰلِحِيْنَ
۲ وَالَّذِيْنَ تَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِهٖ لَا يَسْتَطِيْعُوْنَ نَصْرَكُمُ
۳ وَلَا اَنْفُسَهُمْ يَنْصُرُوْنَ ﴿١٩٧﴾ وَاِنْ تَدْعُوهُمْ اِلَى الْهُدٰى لَا يَسْمَعُوْا
۴ وَتَرٰهُمْ يَنْظُرُوْنَ اِلَيْكَ وَهُمْ لَا يُبْصِرُوْنَ ﴿١٩٨﴾ خُذِ الْعَفْوَ
۵ وَاْمُرْ بِالْعُرْفِ وَاَعْرِضْ عَنِ الْجُهٰلِيْنَ ﴿١٩٩﴾ وَاِمَّا يَنْزَغَنَّكَ
۶ مِنَ الشَّيْطٰنِ نَزْعٌ فَاسْتَعِذْ بِاللّٰهِ اِنَّهٗ سَمِيْعٌ عَلِيْمٌ ﴿٢٠٠﴾
۷ اِنَّ الَّذِيْنَ اتَّقَوْا اِذَا مَسَّهُمْ طٰٓئِفٌ مِنَ الشَّيْطٰنِ تَذَكَّرُوْا
۸ فَاِذَا هُمْ مُبْصِرُوْنَ ﴿٢٠١﴾ وَاِخْوَانُهُمْ يَمُدُّوْنَهُمْ فِي الْغَيِّ
۹ ثُمَّ لَا يُقْصِرُوْنَ ﴿٢٠٢﴾ وَاِذَا لَمْ تَأْتِهِمْ بَايَةٌ قَالُوْا لَوْلَا جِئْتَنَا بِ
۱٠ قُلُوبٍ اِنَّمَا اتَّبَعْنَا مَا يُوْحٰى اِلَيْنَا مِنْ رَّبِّيْ هٰذَا بَصَائِرٌ مِنْ رَّبِّكُمْ
۱١ وَهُدٰى وَرَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُوْنَ ﴿٢٠٣﴾ وَاِذَا قُرِئَ الْقُرْاٰنُ
۱٢ فَاسْتَمِعُوْا لَهُ وَاَنْصِتُوْا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُوْنَ ﴿٢٠٤﴾ وَاذْكُرْ رَبَّكَ
۱٣ فِيْ نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَخِيفَةً وَدُوْنَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ
۱٤ وَالْاَصٰلِ وَلَا تَكُنْ مِنَ الْغٰفِلِيْنَ ﴿٢٠٥﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ عِنْدَ رَبِّكَ
۱٥ لَا يَسْتَكْبِرُوْنَ عَنْ عِبَادَتِهٖ وَيَسْبَحُوْنَهٗ وَلَهُ يَسْجُدُوْنَ ﴿٢٠٦﴾

آیات ۵۴ تا ۶۱ سوره ی هود را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک دیگر بخوانید.

سوره ی هود

۱ انْ نَقُولُ إِلَّا اعْتَرْنَاكَ بِعُضِّ آلِهَتِنَا بِسَوْءٍ ط قَالَ إِنِّي أَشْهَدُ اللَّهَ
 ۲ وَاشْهَدُوا أَنِّي بَرِيءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ ﴿٥٤﴾ مِنْ دُونِهِ
 ۳ فَكَيْدُونِي جَمِيعًا ثُمَّ لَا تُنظِرُونَ ﴿٥٥﴾ إِنِّي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ
 ۴ رَبِّي وَرَبِّكُمْ مَا مِنْ دَابَّةٍ إِلَّا هُوَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا
 ۵ إِنَّ رَبِّي عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٥٦﴾ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ
 ۶ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ إِلَيْكُمْ وَيَسْتَخْلِفُ رَبِّي قَوْمًا غَيْرَكُمْ
 ۷ وَلَا تَضُرُّوهُ شَيْئًا إِنَّ رَبِّي عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٌ ﴿٥٧﴾
 ۸ وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا هُودًا وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ
 ۹ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَنَجَّيْنَاهُمْ مِنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٥٨﴾ وَتِلْكَ عَادٌ
 ۱۰ جَحَدُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَعَصَوْا رُسُلَهُ وَاتَّبَعُوا أَمْرَ كُلِّ
 ۱۱ جَبَّارٍ عَنِيدٍ ﴿٥٩﴾ وَاتَّبَعُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا عِنَّةَ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ
 ۱۲ الْآبَاتِ عَادًا كَفَرُوا رَبَّهُمْ أَلَا بُعِدَ الْعَادِ قَوْمِ هُودٍ ﴿٦٠﴾
 ۱۳ وَإِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ يُقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ
 ۱۴ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ هُوَ أَنشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَاسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا
 ۱۵ فَاسْتَغْفِرُوهُ ثُمَّ تَوَبُوا إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّي قَرِيبٌ مُجِيبٌ ﴿٦١﴾

تمرین اول قرائت آیات درس را از رمزینه‌های سریع پاسخ و یا کتاب گویا گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با قرائت الگو بخوانید و به وقف در پایان هر جمله توجه کنید.

تمرین دوم این جمله‌های قرآنی را بخوانید و آخر هر جمله وقف کنید. دقت شود در هنگام وقف، حرکت خواننده نمی‌شود و «ة» به «ه» تبدیل می‌شود. به ترجمه‌ی آن‌ها نیز توجه کنید.

۱- وَاعِدُوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ

أنفال ۶۰

و آماده کنید در برابر آن‌ها (دشمنان خدا) آن چه می‌توانید از قدرت و نیرو

۲- لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ

یونس ۲۶

برای کسانی که کار خوب کردند، پاداش نیکوتر و بیش از آن است.

۳- لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ

أحزاب ۲۱

قطعاً برای شما، پیامبر خدا، الگوی نیکویی است.

۴- رَبَّنَا وَإِنَّا مَا وَعَدْتَنَا عَلَىٰ رُسُلِكَ وَلَا تُحْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ

آل عمران ۱۹۴

پروردگارا ببخش به ما آن چه وعده دادی به وسیله‌ی پیامبرانت؛ و خوار نساز ما را در روز قیامت.

حفظ قرآن

سطر اول یا سوم را از حفظ بخوانید.

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

- ۱- قُوَّةٌ : قدرت و نیرو رعد و برق
- ۲- أَحْسَنُوا : کار خوب کردند کار کردند
- ۳- رُسُلٌ : پیامبر پیامبران
- ۴- يَوْمَ الْقِيَامَةِ : خانه‌ی آخرت روز قیامت

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

- ۱- لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ ... مگر از سوی ...
 کُف ۳۹
- ۲- لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ وَاتَّقُوا أَجْرٌ عَظِيمٌ برای کسانی که ... از آن‌ها و تقوا داشتند ... است.
 آل عمران ۱۷۲
- ۳- كُلُّ آمَنَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ همه ایمان آوردند به ... و ... او و کتاب‌های او ... او.
 بقره ۲۸۵
- ۴- فَاللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ پس ... حکم می‌کند میان شما ...
 نساء ۱۴۱

حفظ قرآن

سطر اول یا سوم را از حفظ بخوانید.

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار یک صفحه از قرآن را به صورت تصادفی باز کنید. سپس دانش‌آموزان هر میز، آیات آن صفحه را جمله به جمله برای یک‌دیگر می‌خوانند. آن‌گاه هر دانش‌آموز یک جمله را با صدای بلند می‌خواند.

۲

۱

۴

۳

انس با قرآن کریم در کشور فلسطین ۱، ۲، ۳ و لبنان ۴

چند مرد ناشناس به سوی حضرت ابراهیم **علیه السلام** می‌آیند و بر او سلام می‌کنند. «**قالوا سلاماً***» حضرت ابراهیم **علیه السلام** کمر راست می‌کند و با پشت دست، عرق پیشانی‌اش را می‌گیرد و می‌گوید: سلام بر شما! و در حالی که دست از کار می‌کشد، آن‌ها را به خانه دعوت می‌کند. چند لحظه بعد از ورود مهمانان به خانه، حضرت ابراهیم **علیه السلام** از اتاق بیرون آمده و به همسرش می‌گوید: سارا بانو! در منزل چه داریم؟ باید غذایی برای مهمانان آماده کنیم.

سارا پاسخ می‌دهد: اگر شما به من کمک کنی، کباب خوبی از گوساله برای مهمانان پیامبر خدا آماده می‌کنیم. حضرت ابراهیم درحالی که خود را برای این کار آماده می‌کند، می‌گوید: کبابِ گوساله، آن هم دست‌پخت سارا بانو خوردن دارد.

سارا ظرف غذا را به اتاق می‌برد. حضرت ابراهیم از جا بلند می‌شود، ظرف غذا را از دست همسرش می‌گیرد و بر سر سفره می‌گذارد؛ رو به مهمانان می‌کند و می‌گوید: بسم‌الله! بفرمایید غذا سرد می‌شود. مهمانان جلو نمی‌آیند. حضرت ابراهیم درحالی که از رفتار آن‌ها تعجب کرده، باز هم تعارف می‌کند: ما رسم نداریم مهمانی را گرسنه از خانه روانه کنیم.

یکی از مهمانان رو به حضرت ابراهیم می‌کند و می‌گوید: نگران نباش ای پیامبر خدا! ما فرستادگان خداوندیم و فرشتگان نیازی به غذای انسان‌ها ندارند. سارا نیز که از غذا نخوردن مهمانان نگران شده بود، با این سخنان، ترسش فرو ریخته و می‌خندد. آن‌گاه فرشتگان ادامه می‌دهند: «فَبَشِّرْناها بِاسْحاقَ»* ما امروز برای شما مژده‌ای داریم. پروردگار توانا اراده کرده است که پسری به نام اسحاق و بعد از او نوه‌ای به نام یعقوب به شما عطا کند.

*سوره‌ی هود، آیه‌ی ۷۱

سارا جلو می‌آید و با تعجب می‌گوید: دیگر از ما گذشته است، من و او برای بچه‌دار شدن خیلی پیریم... ابراهیم که هنوز ساکت است، لب‌هایش کم‌کم به خنده باز می‌شود.

فرشتگان رو به سارا می‌کنند و می‌گویند: آیا از قدرت خدا تعجب می‌کنی! رحمت و برکت خدا بر خاندان شما باد! فرشتگان با بدرقه‌ی حضرت ابراهیم و همسرش از خانه خارج می‌شوند.

چشم‌های سارا از شادی و امید برق می‌زند و اشک شوق بر گونه‌اش می‌چکد. حضرت ابراهیم به شکرانه‌ی لطف الهی به سجده می‌رود و سارا نیز در پشت سر همسرش سجده‌ی شکر به جای می‌آورد.

تمرین اول
 آیات درس را به صورت جمله به جمله برای اعضای خانواده‌ی خود بخوانید. خوب است این آیات را با رمزبندهای سریع پاسخ و یا کتاب گویا تمرین کرده و هنگام شنیدن قرائت به چگونگی وقف در آخر جمله‌ها دقت کنید.

* بِحَاژِ الْأَنْوَارِ، ج ۹۲

- ۱- بَلِ الْإِنْسَانِ عَلَىٰ نَفْسِهِ بَصِيرَةٌ ﴿١٤﴾ قیامت ۱۴
- ۲- هُوَ أَهْلُ التَّقْوَىٰ وَأَهْلُ الْمَعْرِفَةِ مَدَن ۵۶
- ۳- قَالَ رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً آل عمران ۳۸
- ۴- وَفَاكِهَةٍ كَثِيرَةٍ ﴿٣٢﴾ لَامَقْطُوعَةٍ وَلَا مَمْنُوعَةٍ ﴿٣٣﴾ واقعہ ۳۲ و ۳۳

وَ فَاكِهَةٍ كَثِيرَةٍ

خواندن روزانه‌ی قرآن

هر روز تعدادی از آیات ۶۳ تا ۷۱ سوره‌ی هود را از روی صفحه‌ی بعد شبیه قرائت الگو به صورت جمله به جمله بخوانید.

سوره ی هود

۱ قَالَ يُقَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي وَآتَنِي مِنْهُ
۲ رَحْمَةً فَمَنْ يَنْصُرُنِي مِنَ اللَّهِ إِنْ عَصَيْتُهُ فَمَا تَزِيدُونَنِي
۳ غَيْرَ تَخْسِيرٍ ﴿٦٢﴾ وَيُقَوْمِ هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ آيَةٌ فَذَرُوهَا تَأْكُلْ
۴ فِي أَرْضِ اللَّهِ وَلَا تَمَسُّوهَا بِسَوْءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ قَرِيبٌ ﴿٦٤﴾
۵ فَعَقَرُوهَا فَقَالَ تَمَتَّعُوا فِي دَارِكُمْ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ ذَلِكَ
۶ وَعَدُّ غَيْرِ مَكْذُوبٍ ﴿٦٥﴾ فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا صَالِحًا
۷ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَمِنْ خِزْيِ يَوْمِئِذٍ
۸ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ ﴿٦٦﴾ وَأَخَذَ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ
۹ فَأَصْبَحُوا فِي دِيَارِهِمْ جُثَمِينَ ﴿٦٧﴾ كَانَ لَمْ يَغْنَوْا فِيهَا
۱۰ آلَ إِيَّاكَ تَمُودًا كَفَرُوا رَبَّهُمْ أَلَا بُعْدًا لِتَمُودَ ﴿٦٨﴾
۱۱ وَلَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَىٰ قَالُوا سَلَامًا
۱۲ قَالَ سَلَامٌ فَمَا لَبِثَ أَنْ جَاءَ بِعِجْلٍ حَنِيذٍ ﴿٦٩﴾ فَلَمَّا رَأَىٰ
۱۳ أَيْدِيَهُمْ لَا تَصِلُ إِلَيْهِ نَكِرَهُمْ وَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً
۱۴ قَالُوا لَا تَخَفْ إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمِ لُوطٍ ﴿٧٠﴾ وَامْرَأَتُهُ قَائِمَةٌ
۱۵ فَضَحِكَتْ فَبَشَّرْنَا بِإِسْحَاقَ وَمِنْ وَرَاءِ إِسْحَاقَ يَعْقُوبَ ﴿٧١﴾

آیات ۱۵۲ تا ۱۵۷ سوره انعام را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک دیگر بخوانید.

سوره انعام

۱ وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ
 ۲ وَأَوْفُوا بِالْكَيْلِ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ لَأَنكَلِفَ نَفْسًا
 ۳ إِلَّا وُسْعَهَا وَإِذَا قُلْتُمْ فَاعْدِلُوا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ
 ۴ وَبِعَهْدِ اللَّهِ أَوْفُوا ذَلِكُمْ وَصَّوْكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿١٥٢﴾
 ۵ وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ
 ۶ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ ذَلِكُمْ وَصَّوْكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ
 ۷ ثُمَّ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ تَمَامًا عَلَى الَّذِي أَحْسَنَ
 ۸ وَتَفْصِيلًا لِكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ
 ۹ يُؤْمِنُونَ ﴿١٥٣﴾ وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ فَاتَّبِعُوهُ وَاتَّقُوا
 ۱۰ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٥٤﴾ أَنْ تَقُولُوا إِنَّمَا أَنْزَلَ الْكِتَابَ
 ۱۱ عَلَىٰ طَائِفَتَيْنِ مِنْ قَبْلِنَا وَإِنْ كُنَّا عَنْ دِرَاسَتِهِمْ لَغَفْلِينَ ﴿١٥٥﴾
 ۱۲ أَوْ تَقُولُوا لَوْ أَنَّا أَنْزَلْنَا الْكِتَابَ لَكُنَّا أَهْدَىٰ مِنْهُمْ
 ۱۳ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ فَمَنْ أَظْلَمُ
 ۱۴ مِمَّنْ كَذَبَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَصَدَفَ عَنْهَا سَنَجْزِي الَّذِينَ
 ۱۵ يَصْدِفُونَ عَنْ آيَاتِنَا سُوءَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يَصْدِفُونَ ﴿١٥٦﴾

تمرین اول قرائت آیات درس را از رمزینه‌های سریع پاسخ و یا کتاب گویا گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با قرائت الگو بخوانید و به وقف در پایان هر جمله توجه کنید.

تمرین دوم این جمله‌های قرآنی را که دارای «ن» کوچک هستند، مانند دو مثال زیر بخوانید. به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

خَيْرٌ نِّاطِمَانَّ ← خَيْرِنِاطِمَانَّ
 جَمِيعَانِالَّذِي ← جَمِيعَانِالَّذِي

۱- اِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ نَّاسْمُهُ وَيَحْيٰى

مریم ۷

قطعاً ما بشارت می‌دهیم تو را به پسری که اسم او یحیی است.

۲- كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوْحٍ الْمُرْسَلِيْنَ

شعراء ۱۰۵

انکار کردند قوم حضرت نوح پیامبران را.

۳- رَبَّنَا وَادْخُلْهُمْ جَنَّاتِ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ

غافر ۸

پروردگارا! وارد کن آن‌ها را به بهشت‌های جاودان که به ایشان وعده دادی.

۴- وَاَمَّا مَنْ اٰمَنَ وَعَمِلَ صٰلِحًا فَلَهُ جَزَاءٌ اِلْحْسٰنِي

کهف ۸۸

و اما هر کس ایمان آورد و انجام داد کار خوب پس برای او پاداشی نیکوتر است.

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

- ۱- غُلام: دختر پسر
- ۲- جَنّات: بهشت بهشت‌ها
- ۳- جَنَّة: بهشت بهشت‌ها
- ۴- آمَنَ: ایمان آورد انجام داد
- ۵- عَمِلَ: ایمان آورد انجام داد
- ۶- صَالِح: کار خوب کارهای خوب

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

- ۱- فَأَدْلِي دَلْوَهُ قَالَ يَا بُشْرَىٰ هَذَا غُلَامٌ
 پس دلو* خود را داخل چاه انداخت؛ آن‌گاه گفت مژده... یک... است. یوسف ۱۹
- ۲- إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ
 مگر کسی که توبه کرد و ... و ... و ... پس ایشان وارد ... می‌شوند. مریم ۶۰
- ۳- إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتُ النَّعِيمِ
 قطعاً ... و ... و ... برای آن‌ها ... ی پر نعمت است. لقمان ۸

* دَلْو: ظرفی برای کشیدن آب از چاه، سطل

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار یک صفحه از قرآن را به صورت تصادفی باز کنید. سپس دانش‌آموزان هر میز، آیات آن صفحه را جمله به جمله برای یک‌دیگر می‌خوانند. آن‌گاه هر دانش‌آموز یک جمله را با صدای بلند می‌خواند.

۲

۱

۴

۳

انس با قرآن کریم در کشورهای آفریقایی ۱، ۲، از جمله کشور سومالی ۳ و لیبی ۴

فعالیت

آیات ۱ تا ۸ سوره‌ی انفطار را از بخش قرآن در تابستان همراه با رمزینده‌ی سریع پاسخ و یا کتاب گویا بخوانید.

وَ اَوْفُوا بِالْعَهْدِ
به عهد خود وفا کنید.

سوره‌ی اسراء آیه‌ی ۳۴

فعالیت

- ۱- درباره‌ی این پیام زیبای قرآنی با دوستان خود گفت‌وگو کنید.
- ۲- کدام جمله از آیات جلسه‌ی اول با پیام قرآنی درس شباهت دارد؟
- ۳- پیام قرآنی این درس را در قرآن کامل پیدا کنید و آن را با صوت زیبا، از حفظ بخوانید.

تمرین اول آیات درس را به صورت جمله به جمله برای اعضای خانواده‌ی خود بخوانید. خوب است این آیات را با رمزینه‌های سریع پاسخ و یا کتاب گویا تمرین کرده و هنگام شنیدن قرائت به چگونگی وقف در آخر جمله‌ها دقت کنید.

* غَزْرُ الْحِكْمِ، حدیث ۴۵۶۳

این جمله‌های قرآنی را که دارای «ن» کوچک است، با دقت بخوانید و در آخر هر

هود ۴۲

۱- وَ نَادَى نُوْحٌ اِبْنَهٗ وَ

ابراهیم ۱۸

۲- كَرَمَادٍ اَشْتَدَّتْ بِهٖ الرِّیْحُ

جمعه ۱۱

۳- اَوْ لَهَوَانَ اِنْفَضَّوْا اِلَيْهَا

حج ۱۱

۴- وَاِنْ اَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ اِنْقَلَبْ عَلٰی وَجْهِهٖ

در تمرین بالا، زیر حروف ناخوانا خط بکشید و همچنین اتصالات را با فلش

خواندن روزانه‌ی قرآن

هر روز تعدادی از آیات ۱۵۸ تا ۱۶۴ سوره‌ی أنعام را از روی صفحه‌ی بعد شبیه قرائت الگو به صورت جمله به جمله بخوانید.

سورهی آنعام

۱ هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ رَبُّكَ
۲ أَوْ يَأْتِيَ بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ يَوْمَ يَأْتِي بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ
۳ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا إِيْمَانُهَا لَمْ تَكُنْ آمَنَتْ مِنْ قَبْلُ أَوْ كَسَبَتْ
۴ فِي إِيْمَانِهَا خَيْرًا ^ط قُلِ انْتَضِرُوا إِنَّا مُنْتَظِرُونَ ﴿١٥٨﴾
۵ إِنَّ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيعًا لَسْتَ مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ
۶ إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ يُنَبِّئُهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿١٥٩﴾
۷ مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ مِمَّا هِيَ وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ
۸ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٦٠﴾ قُلِ إِنِّي هَدَانِي
۹ رَبِّي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ دِينًا قِيمًا مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا
۱٠ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٦١﴾ قُلِ إِنِّ صَلَاتِي وَنُسُكِي
۱١ وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٢﴾ لَا شَرِيكَ لَهُ
۱٢ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٦٣﴾ قُلِ أَغَيْرَ اللَّهِ
۱٣ أَبْغَى رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ
۱٤ إِلَّا عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ
۱٥ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿١٦٤﴾

آیات ۱ و ۲ سوره مائده را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یکدیگر بخوانید.

سوره مائده

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
 یٰۤاَیُّهَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا اَوْفُوْا بِالْعُقُوْدِ ۗ اٰحَلَّتْ لَكُمْ
 بِهَیْمَةً الْاَنْعَامِ ۗ اِلَّا مَا یُتْلٰی عَلَیْكُمْ غَیْرَ مُحَلِّی الصَّیْدِ
 وَاَنْتُمْ حُرْمٌ ۚ اِنَّ اللّٰهَ یَحْكُمُ مَا یُرِیْدُ ﴿۱﴾ یٰۤاَیُّهَا الَّذِیْنَ
 اٰمَنُوْا لَا تَحِلُّوْا شَعْرَ اللّٰهِ ۗ وَلَا الشَّهْرَ الْحَرَامَ ۗ وَلَا الْهَدٰی
 وَلَا الْقَلَآئِدَ ۗ وَلَا اَمِّیْنَ الْبَیْتِ الْحَرَامِ ۗ یَبْتَغُوْنَ
 فَضْلًا مِّنْ رَّبِّهِمْ وَرِضْوَانًا ۗ وَاِذَا حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُوْا
 وَلَا یَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ اَنْ صَدَّوْكُمْ
 عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ اَنْ تَعْتَدُوْا ۗ وَتَعَاوَنُوْا عَلٰی الْبِرِّ
 وَالتَّقْوٰی ۗ وَلَا تَعَاوَنُوْا عَلٰی الْاِثْمِ وَالْعُدُوَانِ
 وَاتَّقُوا اللّٰهَ ۗ اِنَّ اللّٰهَ شَدِیْدُ الْعِقَابِ ﴿۲﴾

صفحه ۱۰۶ قرآن کامل

فعالیت

پیام قرآنی درس قبل با کدام جمله از آیه‌ی اول این صفحه شبیه است، آن را پیدا کنید و بخوانید.

تمرین دوم آیات درس را از رمزینه‌های سریع پاسخ و یا کتاب گویا گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه و

شبیه قرائت الگو بخوانید.

تمرین اول قرائت آیات درس را از رمزینه‌های سریع پاسخ و یا کتاب گویا گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با قرائت الگو بخوانید و به وقف در پایان هر جمله توجه کنید.

تمرین دوم این آیات قرآنی را که دارای حروف مقطعه هستند، بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

۱- ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ ﴿١﴾
نون، سوگند به قلم و آنچه می‌نویسد.

۲- طَس تِلْكَ آيَاتُ الْقُرْآنِ وَكِتَابٍ مُّبِينٍ ﴿١﴾
طاسین، این آیات قرآن و کتابی روشن‌گراست.

۳- اَلر تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿١﴾
الف لام را، این آیات کتاب روشن‌گراست.

یوسف ۱ و ۲ اَنَا أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢﴾
قطعا ما نازل کردیم آن را قرآنی به زبان عربی تا شما اندیشه کنید.

۴- حَمَّ ١ عَسَقَ ٢
حامیم ١ عین سین قاف ٢

كَذَلِكَ يُوحى إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٣﴾

این چنین وحی می‌کند به تو و به کسانی که قبل از تو بودند، خدای عزیز حکیم.

شوری ۱ تا ۳

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

- ۱- آیات : آیه‌ها، نشانه‌ها آیه‌ها، قدرت‌ها
- ۲- مُبِين : چراغ روشن
- ۳- أَنْزَلْنَا : نازل کرد نازل کردیم
- ۴- تَعْقِلُونَ : اندیشه نکنید اندیشه کنید
- ۵- لَا تَعْقِلُونَ : اندیشه نمی‌کنید اندیشه می‌کنید

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

- ۱- أَلَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ
 ... یاد داد به وسیله‌ی ... عَلَق ۴
- ۲- إِنَّ الشَّيْطَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوٌّ مُّبِينٌ
 قطعاً ... برای ... دشمن ... است. یوسف ۵
- ۳- كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ
 این چنین بیان می‌کند خدا برای شما ... ش را تا شما ... بقره ۲۴۲
- ۴- لَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ كِتَابًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ
 قطعاً ... به سوی شما ... سی که در آن یاد شماست، پس آیا ... انبیاء ۱۰

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار یک صفحه از قرآن را به صورت تصادفی باز کنید. سپس دانش‌آموزان هر میز، آیات آن صفحه را جمله به جمله برای یک‌دیگر می‌خوانند. آن‌گاه هر دانش‌آموز یک جمله را با صدای بلند می‌خواند.

انس با قرآن کریم در کشور هندوستان

آیات ۹ تا ۱۹ سوره انفطار را از بخش قرآن در تابستان همراه با رمزینده‌های سریع پاسخ و یا کتاب گویا بخوانید.

وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ
در نیکی کردن و کارهای خوب به یکدیگر کمک کنید،

وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ
ولی در گناه و کارهای بد همکاری نکنید.

سوره‌ی مائده آیه‌ی ۲

فعالیت

- ۱- درباره‌ی این پیام زیبای قرآنی با دوستان خود گفت‌وگو کنید.
- ۲- پیام قرآنی این درس را در قرآن کامل پیدا کنید و آن را با صوت زیبا، از حفظ بخوانید.

تمرین اول آیات درس را به صورت جمله به جمله برای اعضای خانواده‌ی خود بخوانید. خوب است این آیات را با رمزینه‌های سریع پاسخ و یا کتاب گویا تمرین کرده و هنگام شنیدن قرائت به چگونگی وقف در آخر جمله‌ها دقت کنید.

* قرآن در آیین‌های حدیث، عباس عزیزی، ص ۱۷

۱- ص وَالْقُرْآنِ ذِي الذِّكْرِ ۱

ص ۱

۲- طه ۱ مَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْقَى ۲

طه ۱ و ۲

۳- کهیعص ۱ ذِكْرُ رَحْمَةِ رَبِّكَ عَبْدَهُ زَكَرِيَّا ۲

مریم ۱ و ۲

۴- الم ۱ أَحْسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ ۲

عنکبوت ۱ و ۲

خواندن روزانه‌ی قرآن

هر روز چند سطر از آیات ۳ و ۴ سوره‌ی مائده را از روی صفحه‌ی بعد شبیه قرائت الگو به صورت جمله به جمله بخوانید.

سورهی مائده

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ وَالِدَمُّ وَلَحْمُ الْخِزْيِرِ ١
وَمَا أَهْلٌ لِّغَيْرِ اللَّهِ بِهِ، وَالْمُنْخَنِقَةُ وَالْمَوْقُوذَةُ ٢
وَالْمُتَرَدِّيَةُ وَالنَّطِيحَةُ وَمَا أَكَلَ السَّبْعُ إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ ٣
وَمَا ذُبِحَ عَلَى النُّصُبِ وَأَنْ تَسْتَقْسِمُوا بِالْأَزْلَامِ ٤
ذَلِكَ فِسْقٌ ٥ ^ط الْيَوْمَ يَنْسُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ
فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِ ٦ ^ع الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ
وَأَتَمَّمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيْتُ لَكُمْ الْإِسْلَامَ دِينًا ٧
فَمَنْ اضْطُرَّ فِي مَخْمَصَةٍ غَيْرِ مُتَجَانِفٍ لِإِثْمٍ ٨
فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ٩ ﴿٢﴾ يَسْأَلُونَكَ مَاذَا أُحِلَّ لَهُمْ
قُلْ أُحِلَّ لَكُمْ الطَّيِّبَاتُ وَمَا عَلَّمْتُمْ مِنَ الْجَوَارِحِ ١٠
مُكَلَّبِينَ تَعْلَمُونَ نَهْنَهُنَّ مِمَّا عَلَّمَكُمُ اللَّهُ ١١
فَكُلُوا مِمَّا أَمْسَكَ عَلَيْكُمْ وَاذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ ١٢
عَلَيْهِ ١٣ ^ع وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٤﴾

آیات ۲۵۷ تا ۲۵۹ سوره بقره را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر بخوانید.

سوره بقره

۱ اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ
 ۲ وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَوْلِيَاؤُهُمُ الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُمْ
 ۳ مِنَ النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا
 ۴ خَالِدُونَ ﴿۲۵۷﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِي حَاجَّ إِبْرَاهِيمَ فِي رَبِّهِ
 ۵ أَنْ آتَاهُ اللَّهُ الْمُلْكَ إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّيَ الَّذِي
 ۶ يُحْيِي وَيُمِيتُ قَالَ أَنَا أَحْيَاكُمْ وَأُمِيتُ قَالَ إِبْرَاهِيمُ
 ۷ فَإِنَّ اللَّهَ يَأْتِي بِالشَّمْسِ مِنَ الْمَشْرِقِ فَأْتِيهَا مِنَ الْمَغْرِبِ
 ۸ نَبِّهتَ الَّذِي كَفَرَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿۲۵۸﴾
 ۹ أَوْ كَالَّذِي مَرَّ عَلَى قَرْيَةٍ وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا قَالَ
 ۱۰ أَنْيُّ يَحْيِي هَذِهِ اللَّهُ بَعْدَ مَوْتِهَا فَأَمَاتَهُ اللَّهُ مِائَةَ عَامٍ
 ۱۱ ثُمَّ بَعَثَهُ قَالَ كَمْ لَبِثْتَ قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ
 ۱۲ قَالَ بَلْ لَبِثْتَ مِائَةَ عَامٍ فَانظُرْ إِلَى طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ
 ۱۳ لَمْ يَتَسَنَّهْ وَانظُرْ إِلَى جَمْرِكَ وَلِنَجْعَلَكَ آيَةً لِلنَّاسِ
 ۱۴ وَانظُرْ إِلَى الْعِظَامِ كَيْفَ نُنشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوهَا لَحْمًا
 ۱۵ فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۲۵۹﴾

يُحْيِي أَحْيِي

آیات درس را از رمزین‌های سریع پاسخ و یا کتاب گویا گوش کنید و به صورت جمله به جمله بخوانید.

تمرین اول قرائت آیات درس را از رمزینه‌های سریع پاسخ و یا کتاب گویا گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با قرائت الگو بخوانید و به کشش صداهای دارای مدّ دقت کنید.

تمرین دوم این جمله‌ها و آیات قرآنی را با کشش صداهای دارای مدّ بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

۱- وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا ﴿١١﴾

و نباید شریک سازد در عبادت پروردگارش کسی را. **کهنف ۱۱۰**

۲- رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ

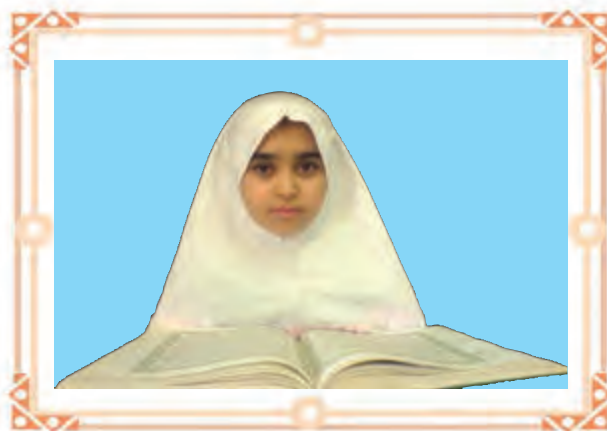
پروردگارا فرو فرست بر ما سفره‌ی غذایی از آسمان. **مائده ۱۱۴**

۳- وَ أَوْفُوا بِعَهْدِكُمْ بِرَبِّكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٤٤﴾

و واگذار می‌کنم کارم را به خدا، قطعاً خدا به بندگانش بیناست. **غافر ۴۴**

۴- فَادْكُرُوا آلَاءَ اللَّهِ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٧٤﴾

پس یاد کنید نعمت‌های خدا را و در زمین فساد نکنید. **اعراف ۷۴**

تمرین اول

بادقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

آسمان ☐	زمین ☐	۱- سَمَاءَ :
آسمان ☐	زمین ☐	۲- أَرْضُ :
کسی ☐	کسانی ☐	۳- أَحَدٌ :
کار ☐	کارها ☐	۴- أَمْرٌ :
بنده ☐	بندگان ☐	۵- عِبَادٌ :

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید و یکی از سطرها را

همراه با ترجمه از حفظ بخوانید.

۱- وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ

بقره ۲۰۷

و ... مهربان و دلسوز به ... است.

۲- وَ أَمْرُهُمْ شُورَى بَيْنَهُمْ

شوری ۳۸

و ... ایشان (مؤمنان) با مشورت، میانشان (بین یکدیگر) است.

۳- وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَاطِلًا

صاد ۲۷

و خلق نکردیم ... و آنچه را بین آن‌هاست ...

۴- قُلْ إِنَّمَا أَدْعُو رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِهِ أَحَدًا

جن ۲۰

بگو می‌خوانم فقط ... م را و شریک نمی‌گیرم برای او ... را.

حفظ قرآن

سطر اول یا دوم را از حفظ بخوانید.

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار یک صفحه از قرآن را به صورت تصادفی باز کنید. سپس دانش‌آموزان هر میز، آیات آن صفحه را جمله به جمله برای یک‌دیگر می‌خوانند. آن‌گاه هر دانش‌آموز یک جمله را با صدای بلند می‌خواند.

انس با قرآن کریم در کشور مالزی

آیات ۱ تا ۱۹ سوره انفطار را از بخش قرآن در تابستان همراه با رمزینهی سریع پاسخ و یا کتاب گویا بخوانید.

خواب صد ساله

عزیزِ مقداری آب و غذا برمی‌دارد و در خورجینِ الاغ خود می‌گذارد. «بِسْمِ اللَّهِ» می‌گوید و به قصد سفر، شهر خود را ترک می‌کند.

در بین راه، خود را در مقابل شهر زلزله‌زده‌ی ویرانی می‌یابد. به فکر فرو می‌رود: «راستی چگونه روزی همه‌ی این مردگان که زیر آوارِ خانه‌هایشان، پوسیده و از بین رفته‌اند، به قدرت خدا زنده خواهند شد؟!» همین‌طور که در این اندیشه

است، احساس خستگی می کند. کنار رودخانه‌ای که از پای کوه جاری است از الاغ پیاده می شود، افسار حیوان را به درختی می بندد تا در سایه‌ی آن مقداری استراحت کند. در این هنگام به خواب سنگینی فرو می رود.

صدایی می شنود، صدایی آشنا که می گوید: عَزَّیر! عَزَّیر! بلند شو! چشم هایش را باز می کند، دستش را به زمین تکیه داده و بلند می شود. به اطراف نگاه می کند، اتفاق عجیبی افتاده است. تا چشم کار می کند، همه چیز دچار تغییر و دگرگونی شده است. با خود می گوید: «شاید خواب می بینم. شاید کسی مرا در خواب جابه جا کرده است.» یادش می آید که در سایه‌ی درختی خوابیده بود. همان جا کنار درخت چیزی توجه عَزَّیر را به طرف خود جلب می کند: آب و غذایش تازه و دست نخورده کنارش مانده است ولی از الاغش خبری نیست.

دوباره همان صدای آشنا – که صدای فرشته‌ی وحی است – از او می پرسد: آیا می دانی چقدر در این سرزمین مانده‌ای؟! عَزَّیر بی درنگ جواب می دهد: شاید چند ساعتی یا یک روز!

فرشته‌ی وحی ادامه می‌دهد: «أَمَّا تَوْصِدُ سَالٍ أَسْتِ كِهَ اِيْنِ جَا هَسْتِي! مَرْدِهٖ بُوْدِي!» «وَأَنْظُرْ اِلَى حِمَارِكَ*»
به الاغ پیر و با وفایت نگاه کن!

عُزَيْرٌ جَلُوْتَرٌ مِي رُوْد. اَز اَن حِيْوَانٍ بِيْجَاْرِهٖ جِز تَكِهٖ هَايِ اسْتِخْوَانٍ وَ نَشَانِيْ كِهَ بَرِ بِيْشَانِيِ الْاَغْشِ مِي بَسْت، چِيْزِي
نمِي يَابَد!

بَدَنِ عُزَيْرٍ شُرُوْعٌ بَه لَرَزِيْدِنِ مِي كَنْد! زَانُوْهَائِشِ سَسْتِ شُدِهٖ، بَرِ زَمِيْنِ مِي نَشِيْنِدِ وَ دَرِ بَرِ اَبْرِ قَدْرَتِ خُدَاوَنْدِ اِحْسَاسِ
نَا تَوَانِيِ مِي كَنْد!

صَدَايِ فَرَشْتَهٖيِ وَحِيِ بَا زِ دَرِ گُوْشِشِ مِي بِيْچَد: عُزَيْرُ! مَگَرِ نَمِي خُوَاسْتِي زَنْدِهٖ شَدِنِ مَرْدِگَانِ رَا بِيْنِي؟! خُدَا
خُوَاسْتِ كِهَ خُوْدَتِ يَكِيِ اَزِ مَعْجِزَهٗ هَا وَ نَشَانِهٖ هَايِ قَدْرَتِ اَوْ بَاشِي! نَمِي بِيْنِي كِهَ اَبٌ وَ غِذَايَتِ بَعْدِ اَزِ اِيْنِ هَمِهٖ سَالِ تَا زِهٖ وَ
سَالِمِ بَاقِيِ مَانْدِهٖ اسْت! حَالَا بَه الْاَغْتِ نِگَا هِ كَنْ! بِيْنِ چِگُوْنِهٖ اسْتِخْوَانِ هَائِشِ گُوْشْتِ وَ پُوْسْتِ مِي گِيْرَد! بِيْنِ كِهَ چِگُوْنِهٖ
دُوْبَاْرِهٖ زَنْدِهٖ مِي شُوْدِ دَرِ حَالِيِ كِهَ مَرْدِهٖ بُوْد!

عُزَيْرٌ يَسُّ اَزِ دِيْدِنِ اَن مَنظَرِهٖ مِي گُوِيْد: «أَعْلَمُ اَنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ*» بَه يَقِيْنِ رَسِيْدِمِ كِهَ خُدَا بَرِ اَنْجَامِ
هَرِ كَارِيِ تَوَانَا سْت.

تمرین اول آیات درس را به صورت جمله به جمله برای اعضای خانواده‌ی خود بخوانید. خوب است این آیات را بارمزینه‌های سریع پاسخ و با کتاب گویا تمرین کرده و هنگام شنیدن قرائت به کشش صداهای دارای مدّ دقت کنید.

* مُسْتَدْرَكُ الْمَوَاقِلِ، ج ۱

این جمله‌های قرآنی را با کشش صداهاى داراى مدّ بخوانید.

یوسف ۵۳

۱- وَمَا أُبْرِي نَفْسِي

یوسف ۵۳

۲- إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّي

آل عمران ۱۶

۳- رَبَّنَا إِنَّا أَمْنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا

اسراء ۲۰

۴- كُلَّانِمْدٌ هُوَ لَاءِ وَهُوَ لَاءِ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ

در تمرین بالا، زیر حروف ناخوانا خط بکشید و اتصالات را با فلش نشان دهید.

حفظ قرآن

سطر سوم را از حفظ بخوانید.

خواندن روزانه‌ی قرآن

هر روز تعدادی از آیات ۲۶۰ تا ۲۶۴ سوره‌ی بقره را از روی صفحه‌ی بعد شبیه قرائت الگو به صورت جمله به جمله بخوانید.

سورہی بقرہ

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ أَرِنِي كَيْفَ تُحْيِي الْمَوْتَىٰ قَالَ أَوَلَمْ تُؤْمِنِ
قَالَ بَلَىٰ وَلَكِن لِّيَطْمَئِنَّ قَلْبِي قَالَ فَخُذْ أَرْبَعَةً مِنَ الطَّيْرِ
فَصُرْهُنَّ إِلَيْكَ ثُمَّ اجْعَلْ عَلَىٰ كُلِّ جَبَلٍ مِنْهُنَّ جُزْءًا
ثُمَّ ادْعُهُنَّ يَأْتِينَكَ سَعْيًا وَاعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٦١﴾
مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ
أَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلَ فِي كُلِّ سُنبُلَةٍ مِائَةٌ حَبَّةٌ
وَاللَّهُ يُضْعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٦٢﴾ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ
أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ لَا يُتَّبِعُونَ مَا أَنْفَقُوا مَنًّا وَلَا أَذَىٰ
لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٣﴾
قَوْلٌ مَعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِنْ صَدَقَةٍ يَتْبَعُهَا أَذَىٰ
وَاللَّهُ غَفِيرٌ حَلِيمٌ ﴿٦٤﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَبْطُلُوا
صَدَقَاتِكُمْ بِالْمَنِّ وَالْأَذَىٰ كَالَّذِي يُنْفِقُ مَالَهُ رِثَاءَ النَّاسِ
وَلَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ صَفْوَانٍ
عَلَيْهِ تُرَابٌ فَأَصَابَهُ وَابِلٌ فَتَرَكَهُ صَلْدًا لَا يَقْدِرُونَ
عَلَىٰ شَيْءٍ مِمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٦٥﴾

آیات ۱ تا ۶ سوره ی ابراهیم را در گروه های دو یا سه نفره برای یکدیگر بخوانید.

سوره ی ابراهیم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 الرَّكِيْبُ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ
 إِلَى النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ﴿١﴾
 اللَّهُ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَوَيْلٌ لِلْكَافِرِينَ
 مِنْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ﴿٢﴾ الَّذِينَ يَسْتَحِبُّونَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا
 عَلَى الْآخِرَةِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا
 أُولَٰئِكَ فِي ضَلٰلٍ بَعِيدٍ ﴿٣﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُولٍ
 إِلَّا بِلِسَانٍ قَوْمِهِ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ فَيُضِلُّ اللَّهُ مَنْ يَشَاءُ
 وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٤﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا
 مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا أَنْ أَخْرِجْ قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ
 إِلَى النُّورِ وَذَكَرَهُمْ بِآيَاتِ اللَّهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ
 لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٥﴾ وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ
 اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ أَنْجَاكُمْ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ
 يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ وَيُذَبِّحُونَ أَبْنَاءَكُمْ
 وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَلِكُمْ بَلَاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿٦﴾

تمرین اول قرائت آیات درس را از رمزینه‌های سریع پاسخ و یا کتاب گویا گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با قرائت الگو بخوانید.

تمرین دوم این جمله‌های قرآنی را بخوانید، در آخر هر سطر وقف کنید. دقت شود صدای «ا» و «ی» در هنگام وقف «آ» خوانده می‌شود. به ترجمه‌ی جمله‌ها نیز توجه کنید.

۱- وَ أَنْهَارٌ مِنْ عَسَلٍ مُّصَفًّى
و رودهایی از عسل خالص.

محمد (ص) ۱۵

۲- وَ أَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً*
و (خدا) نازل کرد برای شما از آسمان آب را.

نمل ۶۰

۳- ثُمَّ تَوْبُوا إِلَيْهِ يُمْتِعْكُمْ مَتَاعًا حَسَنًا إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى
سپس توبه کنید به سوی او تا شما را بهره‌مند سازد با بهره‌های نیکوی (دنیا) تا زمانی معین

هود ۳

۴- قَوْلٌ مَّعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِنْ صَدَقَةٍ يَتَّبِعُهَا أَذًى
سخن خوب و عفو و گذشت بهتر است از بخششی که به دنبال آن آزار و اذیت باشد.

بقره ۲۶۳

حفظ قرآن

سطر دوم و یا چهارم از تمرین دوم را از حفظ بخوانید.

* وقف بر کلماتی مانند ماء، سماء، بناء، جزاء به صورت ماء، سماء، بناء و جزاء است.

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

- ۱- آنهار: رود رودها
- ۲- مَعْرُوف: خوب، کارخوب بد، کار بد
- ۳- صَدَقَةٌ، صَدَقَات: گذشت، گذشت‌ها بخشش، بخشش‌ها
- ۴- آذَى، آذَى: قهر و غضب آزار و اذیت
- ۵- توبوا: توبه کردند توبه کنید

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

- ۱- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا توبوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا
ای ... به سوی ... توبه‌ای واقعی تحریم ۸
- ۲- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُبْطِلُوا صَدَقَاتِكُمْ بِالْمَنِّ وَالْآذَى
باطل نکنید ... تان را ... بامنت‌گذاستن و ... بقره ۲۶۴
- ۳- يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ
امر می‌کنند به ... و نهی می‌کنند از ... و برپا می‌دارند ... را و می‌پردازند ... را. توبه ۷۱
- ۴- وَعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
وعده داد ... به مردان و زنان ... بی‌بی را که جاری است از زیر آن‌ها ... توبه ۷۲

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار یک صفحه از قرآن را به صورت تصادفی باز کنید. سپس دانش‌آموزان هر میز، آیات آن صفحه را جمله به جمله برای یک‌دیگر می‌خوانند. آن‌گاه هر دانش‌آموز یک جمله را با صدای بلند می‌خواند.

انس با قرآن کریم در کشورهای ترکیه ①، هلند ②، یونان ③ و انگلستان ④

فعالیت

آیات ۱ تا ۶ سوره‌ی **انشقاق** را از بخش **قرآن در تابستان** همراه با رمزیننه‌ی سریع پاسخ و یا کتاب گویا بخوانید.

لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ
شكر نعمت، نعمت افزون کند.

سوره‌ی ابراهیم آیه‌ی ۷

فعالیت

- ۱- درباره‌ی این پیام زیبای قرآنی با دوستان خود گفت‌وگو کنید.
- ۲- پیام قرآنی این درس را در قرآن کامل پیدا کنید و آن را با صوت زیبا، از حفظ بخوانید.

تمرین اول

آیات درس را به صورت جمله به جمله برای اعضای خانواده‌ی خود بخوانید. خوب است این آیات را با رمزبینه‌های سریع پاسخ و یا کتاب گویا تمرین کرده و هنگام شنیدن قرائت، به چگونگی وقف در آخر جمله‌ها دقت کنید.

* كُنْزُ الْعُمَالِ، ج ۲، ص ۲۹۰

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و دور علامتی که هنگام وقف خوانده نمی‌شود، خط بکشید.

زُمر ۶۰

۱- أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْمُتَكَبِّرِينَ

لقمان ۲۹

۲- وَ سَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى

یوسف ۳۱

۳- وَقَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا هَذَا بَشَرًا

انسان ۸

۴- وَيُطْعَمُونَ الطَّعَامَ عَلَىٰ حُبِّهِ مِسْكِينًا وَيَتِيمًا وَأَسِيرًا

در جمله‌های تمرین بالا، زیر حروف ناخوانا خط بکشید و اتصالات را با فلش

نشان دهید.

حفظ قرآن

سطر چهارم از تمرین دوم را از حفظ بخوانید.

خواندن روزانه‌ی قرآن

هر روز تعدادی از آیات ۷ تا ۱۲ سوره‌ی ابراهیم علیه السلام را از روی صفحه‌ی بعد شبیه قرائت الگو به صورت جمله به جمله بخوانید.

سوره ی ابراهیم

۱ وَاذ تَاذَنَ رَبُّكُمْ لَئِن شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِن كَفَرْتُمْ
۲ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ ﴿٧﴾ وَقَالَ مُوسَىٰ إِنَّ تَكْفُرُوا أَنْتُمْ وَمَنْ
۳ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا فَإِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ حَمِيدٌ ﴿٨﴾ أَلَمْ يَأْتِكُمْ
۴ نَبُؤُا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ
۵ مِنْ بَعْدِهِمْ لَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا اللَّهُ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ
۶ فَرَدُّوا أَيْدِيَهُمْ فِي أَفْوَاهِهِمْ وَقَالُوا إِنَّا كَفَرْنَا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ
۷ وَإِنَّا لَفِي شَكِّ مِمَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ مُرِيبٍ ﴿٩﴾ قَالَتْ رُسُلُهُمْ
۸ أَفِي اللَّهِ شَكٌّ فَاطِرِ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ يَدْعُوكُمْ لِيَغْفِرَ
۹ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُؤَخِّرَكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى قَالُوا إِنْ أَنْتُمْ
۱۰ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا تُرِيدُونَ أَنْ تَصُدُّونَا عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا
۱۱ فَأَتُونَا بِسُلْطٰنٍ مُّبِينٍ ﴿١٠﴾ قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ إِنْ نَحْنُ إِلَّا بَشَرٌ
۱۲ مِثْلُكُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَمُنُّ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَمَا كَانَ لَنَا أَنْ
۱۳ نَأْتِيَكُمْ بِسُلْطٰنٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَىٰ اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ
۱۴ ﴿١١﴾ وَمَا لَنَا أَلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ وَقَدْ هَدَانَا سُبُلَنَا
۱۵ وَلَنَصْبِرَنَّ عَلَىٰ مَا آذَيْتُمُونَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿١٢﴾

سوره نحل

۱ وَیَوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِمْ مِنْ أَنْفُسِهِمْ
 ۲ وَجِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلٰی هَؤُلَاءِ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ
 ۳ تِبْيَانًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ ﴿۸۹﴾
 ۴ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَايَ ذِي الْقُرْبَىٰ
 ۵ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ
 ۶ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿۹۰﴾ وَأَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدْتُمْ
 ۷ وَلَا تَنْقُضُوا الْأَيْمَانَ بَعْدَ تَوْكِيدِهَا وَقَدْ جَعَلْتُمُ اللَّهَ
 ۸ عَلَيْكُمْ كَفِيلًا إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿۹۱﴾
 ۹ وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِي نَقَضَتْ غَزْلَهَا مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ أَنْكَاثًا
 ۱۰ تَتَّخِذُونَ أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ أَنْ تَكُونَ أُمَّةٌ
 ۱۱ هِيَ أَرْبَىٰ مِنْ أُمَّةٍ إِنَّمَا يَبْلُوكُمُ اللَّهُ بِهِ وَلِيُبَيِّنَنَّ لَكُمْ
 ۱۲ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿۹۲﴾ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ
 ۱۳ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ
 ۱۴ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَلِتَسْأَلَنَّ عَمَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۹۳﴾

تمرین اول قرائت آیات درس را از رمزینه‌های سریع پاسخ و یا کتاب گویا گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با قرائت الگو بخوانید.

تمرین دوم این جمله‌های قرآنی را بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

۱- **إِنَّا زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِزِينَةِ الْكَوَاكِبِ**

قطعا ما زینت دادیم آسمان دنیا را به زیور ستارگان

صافات ۶

۲- **سَاءَ مَثَلًا لِّلْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا**

چه بد است داستان و مثل قومی که انکار کردند آیات ما را

آعراف ۱۷۷

۳- **وَإِذَا عَلِمَ مِنْ آيَاتِنَا شَيْئًا اتَّخَذَهَا هُزُوًا**

و هنگامی که به چیزی از آیات ما آگاه شد، آن را به مسخره گرفت.

جاثیه ۹

سطر اول از تمرین دوم را از حفظ بخوانید و ارتباط آن را با تصویر بیان کنید.

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

- ۱- یَوْمَئِذٍ : آن روز امروز
- ۲- مَثَلٌ : مثل، داستان مانند، شبیه
- ۳- اتَّخَذَ : گرفت گرفتند
- ۴- زینةٌ : زینت دادیم زیور، زینت

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

- ۱- وَ اتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلاً
و (حضرت) ... را دوست (خود).
نساء ۱۲۵
- ۲- أَلْمَالُ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
مال و فرزندان ... زندگی ... است.
کهف ۴۶
- ۳- وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ
و قطعاً زدیم برای ... در ... از هر ...
روم ۵۸

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار یک صفحه از قرآن را به صورت تصادفی باز کنید. سپس دانش‌آموزان هر میز، آیات آن صفحه را جمله‌به‌جمله برای یک‌دیگر می‌خوانند. آن‌گاه هر دانش‌آموز یک جمله را با صدای بلند می‌خواند.

انس با قرآن کریم در کشورهای یمن ①، عمان ② و امارات ③

آیات ۷ تا ۱۵ سوره‌ی **إشراق** را از بخش **قرآن در تابستان** همراه با رمزینهی سریع پاسخ و با کتاب گویا بخوانید.

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ

خداوند به رعایت عدالت و نیکی به دیگران دستور می دهد.

سوره ی نحل آیه ی ۹۰

فعالیت

- ۱- درباره ی این پیام زیبای قرآنی با دوستان خود گفت و گو کنید.
- ۲- پیام قرآنی این درس را در آیات درس پیدا کنید و آن را با صوت زیبا، از حفظ بخوانید.

تمرین اول آیات درس را به صورت جمله به جمله برای اعضای خانواده ی خود بخوانید. خوب است این آیات را با رمزینده های سریع پاسخ و یا کتاب گویا تمرین کرده و هنگام شنیدن قرائت، به چگونگی وقف در آخر آیات دقت کنید.

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و به شیوه‌ی خواندن «ن» کوچک دقت کنید.

نجم ۵۰

۱- وَ أَنَّهُ أَهْلَكَ عَادَانَ الْأُولَىٰ

فُرْقَان ۲۶

۲- الْمَلِكُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ لِلرَّحْمَنِ

توبه ۳۰

۳- وَقَالَتِ الْيَهُودُ عُزَيْرٌ ابْنُ اللَّهِ

حج ۲۵

۴- الَّذِي جَعَلْنَاهُ لِلنَّاسِ سَوَاءً نِ الْعَاكِفُ فِيهِ وَالْبَادِ

در تمرین بالا، اتصالات را با فلش مشخص کنید.

خواندن روزانه‌ی قرآن

هر روز تعدادی از آیات ۱۲۰ تا ۱۲۸ سوره‌ی نحل را از روی صفحه‌ی بعد شبیه قرائت الگو به صورت جمله به جمله بخوانید.

سوره ی نحل

۱ اِنَّ اِبْرٰهِيْمَ كَانَ اُمَّةً قَانِتًا لِلّٰهِ حَنِيفًا وَّلَمْ يَكُ
۲ مِنْ الْمُشْرِكِيْنَ ﴿١٢٠﴾ شَاكِرًا لِاَنْعَمِہٖ اِجْتَبَاہُ وَهَدٰنٰہُ
۳ اِلٰی صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ ﴿١٢١﴾ وَاَتَيْنٰہُ فِی الدُّنْيَا حَسَنَةً
۴ وَاِنَّہٗ فِی الْاٰخِرَةِ لَمِنَ الصّٰلِحِيْنَ ﴿١٢٢﴾ ثُمَّ اَوْحٰیۤ اِلَیْكَ
۵ اَنْ اَتَّبِعْ مِلَّةَ اِبْرٰهِيْمَ حَنِيفًا وَّمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ ﴿١٢٣﴾
۶ اِنَّمَا جُعِلَ السَّبْتُ عَلٰی الَّذِيْنَ اِخْتَلَفُوۤا فِیہٗ وَاِنَّ رَبَّكَ
۷ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ یَوْمَ الْقِيٰمَةِ فِیْمَا كَانُوۤا فِیہٗ یَخْتَلِفُوْنَ ﴿١٢٤﴾
۸ اُدْعُۤ اِلٰی سَبِيْلِ رَبِّكَ بِالْحِکْمَةِ وَّالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ
۹ وَجَادِلْہُمْ بِالَّتِیْ ہِیَ اَحْسَنُ اِنَّ رَبَّكَ هُوَ اَعْلَمُ
۱۰ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيْلِہٖ وَهُوَ اَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِيْنَ ﴿١٢٥﴾
۱۱ وَاِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوۤا بِمِثْلِ مَا عُوۡقِبْتُمْ بِہٖ وَلَئِنْ صَبَرْتُمْ
۱۲ لَہٗوَ خَيْرٌ لِّالصّٰبِرِيْنَ ﴿١٢٦﴾ وَاَصْبِرْ وَّمَا صَبْرُكَ اِلَّا بِاللّٰهِ
۱۳ وَلَا تَحْزَنْ عَلَیْہِمْ وَلَا تَكُ فِی ضَیْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُوْنَ ﴿١٢٧﴾
۱۴ اِنَّ اللّٰہَ مَعَ الَّذِيْنَ اتَّقَوْا وَالَّذِيْنَ هُمْ مُّحْسِنُوْنَ ﴿١٢٨﴾

سوره انفال

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 ۱
 ۲ يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَنْفَالِ قُلِ الْأَنْفَالُ لِلَّهِ وَالرَّسُولِ
 ۳ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَاصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْ وَأَطِيعُوا اللَّهَ
 ۴ وَرَسُولَهُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ۱
 ۵ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَّتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ
 ۶ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ۲
 ۷ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ۳
 ۸ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا
 ۹ لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ۴
 ۱۰ كَمَا أَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِنْ بَيْتِكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ فَرِيقًا
 ۱۱ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ لَكُرْهُونَ ۵
 ۱۲ يُجَادِلُونَكَ فِي الْحَقِّ
 ۱۳ بَعْدَ مَا تَبَيَّنَ كَأَنَّمَا يُسَاقُونَ إِلَى الْمَوْتِ وَهُمْ يَنْظُرُونَ ۶
 ۱۴ وَإِذْ يَعِدُكُمُ اللَّهُ إِحْدَى الطَّائِفَتَيْنِ أَنَّهَا لَكُمْ
 ۱۵ وَتَوَدَّدُونَ أَنْ لَا تُغَيَّرَ عَلَيْكُمْ فَلَمَّا غَيَّرَ اللَّهُ
 ۱۶ مَا عَدَدَ اللَّهُ لَكُمْ فَيُرِيدُ اللَّهُ
 ۱۷ أَنْ يُحِقَّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَيَقْطَعَ دَابِرَ الْكَافِرِينَ ۷
 ۱۸ لِيُحِقَّ الْحَقَّ وَيُبْطِلَ الْبَاطِلَ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ ۸

تمرین اول قرائت آیات درس را از رمزبینه‌های سریع پاسخ و یا کتاب گویا گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با قرائت الگو بخوانید.

تمرین دوم این آیات قرآنی را بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

۱- طسّم ۱

ط، سین، میم ①

تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ②

این آیات کتاب روشنگر است. ②

فَصّص ۱ و ۲

۲- الّم ۱

الف، لام، میم ①

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ ②

الله، نیست خدایی جز او که زنده و پاینده است. ②

آل عمران ۱ و ۲

۳- حمّ ۱

ح، میم ①

وَ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ② إنا أنزلناه في ليلة مباركة ③

سوگند به کتاب روشنگر ② قطعاً ما نازل کردیم آن را در شبی مبارک (با برکت). ③

دُخان ۱ تا ۳

۴- المّر تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ وَالَّذِي أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ ①

الف، لام، میم، را؛ این آیات کتاب (خدا) است و آنچه نازل شد به سوی تو از پروردگارت حق است. رعد ۱

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

- ۱- اُنزِلَ: نازل کرد نازل شد
- ۲- لَيْلٌ، لَيْلَةٌ: شب ماه
- ۳- مُبَارَكَةٌ: مبارک، با برکت مبارک باد، با برکت باد

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

- ۱- اِنَّا اَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ
 قطعاً ما ... آن را در ...
 قدر ۱
- ۲- فَسَلِّمُوا عَلٰی اَنْفُسِكُمْ تَحِيَّةً مِّنْ عِنْدِ اللّٰهِ مُبَارَكَةٌ طَيِّبَةٌ
 پس سلام کنید به یکدیگر؛ سلامی از نزد ... که ... و پاک است.
 نور ۶۱
- ۳- شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي اُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ
 ماه ... که ... در آن ... برای ...
 بقره ۱۸۵

حفظ قرآن

سطر اول یا سوم از تمرین دوم را از حفظ بخوانید.

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار یک صفحه از قرآن را به صورت تصادفی باز کنید. سپس دانش‌آموزان هر میز، آیات آن صفحه را جمله به جمله برای یک‌دیگر می‌خوانند. آن‌گاه هر دانش‌آموز یک جمله را با صدای بلند می‌خواند.

انس با قرآن کریم در کشورهای نیجریه ① و ② کنیا ③ و ④

آیات ۱ تا ۱۵ سوره‌ی **انشقاق** را از بخش **قرآن در تابستان** همراه با رمزبندی سریع پاسخ و با کتاب گویا بخوانید.

پیام قرآنی

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَاصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْ

همیشه خدا را در نظر داشته باشید و بین یکدیگر صلح و آشتی برقرار کنید.

سوره انفال آیه ۱

فعالیت

- ۱- درباره‌ی این پیام زیبای قرآنی با دوستان خود گفت‌وگو کنید.
- ۲- پیام قرآنی این درس را در قرآن کامل پیدا کنید و آن را با صوت زیبا، از حفظ بخوانید.

تمرین اول

آیات درس را به صورت جمله به جمله برای اعضای خانواده ی خود بخوانید. خوب است این آیات را با رمزینه های سریع پاسخ و یا کتاب گویا تمرین کرده و هنگام شنیدن قرائت به چگونگی وقف در آخر جمله ها دقت کنید.

* غُرُّ الْحِكْمِ، حدیث ۷۳۸۹

۱- الْمَصَّ ۱) كِتَابٌ أَنْزَلَ إِلَيْكَ فَلَا يَكُنْ فِي صَدْرِكَ حَرَجٌ مِنْهُ

آعراف ۱ و ۲

۲- الرَّ ۱) كِتَابٌ أَحْكَمَتْ آيَاتُهُ ثُمَّ فُصِّلَتْ مِنْ لَدُنِّ حَكِيمٍ خَبِيرٍ ۱)

هود ۱

۳- حَمَّ ۱) وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ ۲) إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ۳)

زُخْرُف ۱ تا ۳

۴- الْم ۱) غُلِبَتِ الرُّومُ ۲) فِي آدْنَى الْأَرْضِ وَهُمْ مِنْ بَعْدِ غَلَبِهِمْ سَيَغْلِبُونَ ۳)

روم ۱ تا ۳

خواندن روزانه‌ی قرآن

هر روز تعدادی از آیات ۹ تا ۱۶ سوره‌ی انفال را از روی صفحه‌ی بعد شبیه قرائت الگو به صورت جمله به جمله بخوانید.

سورهی آنفال

۱ اذتستغیثون ربکم فاستجاب لکم انی ممدکم
۲ بالف من الملائکة مردفین ﴿۹﴾ وما جعله الله الا بشری
۳ ولتطمئن به قلوبکم وما النصر الا من عند الله
۴ ان الله عزیز حکیم ﴿۱۰﴾ اذ یغشیکم النعاس آمنه منه
۵ وینزّل علیکم من السماء ماءً لیطهرکم به ویذهب عنکم
۶ رجس الشیطن ولیربط علی قلوبکم ویثبت به الاقدام
۷ ﴿۱۱﴾ اذ یوحی ربک الی الملائکة انی معکم فثبتوا الذین
۸ آمنوا سألنی فی قلوب الذین کفروا الرعب فاضربوا
۹ فوق الاعناق واضربوا منهم کل بنان ﴿۱۲﴾ ذلک بانهم
۱۰ شاقوا الله ورسوله ومن یشاقق الله ورسوله فان الله
۱۱ شدید العقاب ﴿۱۳﴾ ذلکم فذوقوه وان للکفرین
۱۲ عذاب النار ﴿۱۴﴾ یا ایها الذین آمنوا اذا لقیتم الذین
۱۳ کفروا زحفاً فلا تؤولوهم الادبار ﴿۱۵﴾ ومن یؤلهم یومئذ
۱۴ دبره الا متحرفاً لقتال او متحیزاً الی فئة فقد بآء
۱۵ بغضب من الله وماونه جهنم وبئس المصیر ﴿۱۶﴾

سوره شعراء

۱ فَجُمِعَ السَّحَرَةُ لِمِيقَاتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ ﴿٣٨﴾ وَقِيلَ لِلنَّاسِ
 ۲ هَلْ أَنْتُمْ مُجْتَمِعُونَ ﴿٣٩﴾ لَعَلَّنَا نَتَّبِعُ السَّحَرَةَ إِنْ كَانُوا
 ۳ هُمُ الْغَالِبِينَ ﴿٤٠﴾ فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالُوا لِفِرْعَوْنَ
 ۴ أَئِنَّا لَنَا أَجْرًا إِنْ كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ ﴿٤١﴾ قَالَ نَعَمْ
 ۵ وَإِنَّكُمْ إِذًا لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٤٢﴾ قَالَ لَهُمُ مُوسَى الْقُوا
 ۶ مَا أَنْتُمْ مُلْقُونَ ﴿٤٣﴾ فَالْقُوا حِبَالَهُمْ وَعَصِيَّهُمْ وَقَالُوا
 ۷ بِعِزَّةِ فِرْعَوْنَ إِنَّا لَنَحْنُ الْغَالِبُونَ ﴿٤٤﴾ فَالْقَى مُوسَى عَصَاهُ
 ۸ فَاذَاهِيَ تَلَقَّفَ مَا يَأْفِكُونَ ﴿٤٥﴾ فَالْقَى السَّحَرَةُ سُجْدِينَ
 ۹ ﴿٤٦﴾ قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٧﴾ رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ ﴿٤٨﴾
 ۱۰ قَالَ آمَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ آذَنَ لَكُمْ إِنَّهُ لَكَبِيرُكُمْ
 ۱۱ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَسَوْفَ تَعْلَمُونَ لَا قُطْعَانَ
 ۱۲ أَيْدِيكُمْ وَأَرْجُلِكُمْ مِنْ خِلَافٍ وَلَا صَلْبَتِكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٤٩﴾
 ۱۳ قَالُوا لِالضَّرِيرِ إِنَّا إِلَى رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ ﴿٥٠﴾ إِنَّا نَطْمَعُ
 ۱۴ أَنْ يَغْفِرَ لَنَا رَبُّنَا خَطَايَنَا أَنْ كُنَّا أَوَّلَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥١﴾
 ۱۵ وَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي إِنَّكُمْ مُتَّبَعُونَ ﴿٥٢﴾

تمرین اول قرائت آیات درس را از رمزینه‌های سریع پاسخ و یا کتاب گویا گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با قرائت الگو بخوانید.

تمرین دوم این جمله‌های قرآنی را بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید و یکی از جمله‌ها را از حفظ بخوانید.

۱- يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَن يَشَاءُ

نور ۳۵

هدایت می‌کند خدا به نورش کسی را که می‌خواهد.

۲- وَ رَبُّكَ الْغَنِيُّ ذُو الرَّحْمَةِ

أنعام ۱۳۳

و پروردگار تویی نیاز و دارای رحمت و مهربانی است.

۳- مَن يَعْمَلْ سَوْئًا يُجْزَ بِهِ

نساء ۱۲۳

هرکس انجام دهد کار بد، کیفر می‌بیند به آن.

۴- مَا خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى

خلق نکرد خدا آسمان‌ها و زمین و آنچه را میان آن دو است مگر به حق و تا زمان معین. روم ۸

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزیند.

۱- یَهْدِي :	☐ هدایت می‌کند	☐ انجام دهد
۲- يَعْمَلُ :	☐ هدایت می‌کند	☐ انجام دهد
۳- غَنِيٌّ :	☐ قدرتمند	☐ بی‌نیاز
۴- رَحْمَةٌ :	☐ رحمت و مهربانی	☐ نعمت و آمرزش

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

۱- قُلِ اللَّهُ يَهْدِي لِلْحَقِّ
بگو ... به راه ...

یونس ۳۵

۲- وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ
و نفرستادیم تو را (ای پیامبر) مگر ... برای ...

انبیاء ۱۰۷

۳- وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ
و هرکس ایمان آورد به ... و ... داخل کند او را به ...

طلاق ۱۱

۴- لِلَّهِ * مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ
برای ... است آنچه در ... و ... است؛ قطعاً ... ، او ... ستوده است.

لقمان ۲۶

حفظ قرآن

سطر دوم از تمرین دوم را از حفظ بخوانید.

* لِلَّهِ = لِ + اللَّهُ : برای خدا

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار یک صفحه از قرآن را به صورت تصادفی باز کنید. سپس دانش آموزان هر میز، آیات آن صفحه را جمله به جمله برای یکدیگر می خوانند. آن گاه هر دانش آموز یک جمله را با صدای بلند می خواند.

۲

۱

۴

۳

انس با قرآن کریم در کشورهای تایلند ① و ②، بنگلادش ③ و اندونزی ④

آیات ۱۶ تا ۲۵ سوره انشقاق را از بخش قرآن در تابستان همراه با رمزینه‌ی سریع پاسخ و یا کتاب گویا بخوانید.

عاقبت فرعون و فرعونیان

لشکریان از همه طرف فرعون را احاطه کرده و منتظر فرمانش هستند. پیک از راه می‌رسد: «موسی و بنی اسرائیل از آب گذشتند!»

هامان وزیر فرعون، با عصبانیت می‌پرسد: چگونه؟ مگر از دریای خروشان هم می‌شود گذشت؟! پیک پاسخ می‌دهد: من در میان آنان بودم. قوم بنی اسرائیل که کاملاً خود را در محاصره و گرفتار می‌دیدند، گفتند: ما دیگر راهی برای گریز نداریم. اما موسی بر بلندی ساحل ایستاد و گفت: «**إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ***» خدایم هرگز مرا تنها نمی‌گذارد. آن‌گاه دست‌هایش را به سوی آسمان بلند کرد و زیر لب چیزی گفت. پس از اندکی درنگ، یک‌باره عصایش را به آب زد. آب شکافته شد و در دو طرف، آرام ایستاد. هنوز هم چنان است، راهی خشک در میان کوه‌هایی برافراشته از آب. آنان گذشتند و رفتند. به نظرم کار عصای موسی بود! فرعون فریاد می‌زند: چرا ایستاده‌اید؟! باید تعقیبشان کنیم.

* سوره‌ی شعراء، آیه‌ی ۶۲

هامان می گوید: آبی که برای موسی رام شده است، بی شک از فرمان فرعون سرپیچی نخواهد کرد! همگان قدر و منزلت خداوندگار ما را می شناسند، حتی آب دریا!

فرعون فرمان حمله می دهد و حرکت می کند. سپاهیان بی شمار، به مسیر خشکی که در میان دریا به وجود آمده است، وارد می شوند. در آن سو، آخرین نفرات بنی اسرائیل از ساحل می گذرند. فرعون و سپاهش به تاخت در پی بنی اسرائیل می روند. بستر دریا از لشکریان انبوه فرعون پوشیده شده است. ناگاه صدای غرش آب، دل سربازان مسلح و زره پوش را می لرزاند. صدای مهیب فرو ریختن کوهی از آب، آرایش فرعونیان را بر هم می زند. موجی بلند و سهمگین چنان که کوهی فرو ریخته باشد بر سپاه فرعون فرود می آید. ترس و وحشت سراسر وجود فرعون را فرا می گیرد و تا می خواهد به خود بیاید درون امواج متلاطم آب، غوطه ور می شود. با خود می اندیشد: «گویی

خدای موسی حق است! باید به او ایمان بیاورم!» برای یک لحظه آن همه رنج و سختی را که به قوم بنی اسرائیل تحمیل کرده بود از خاطرش می‌گذرد. با خود می‌گوید: چرا با آن همه معجزات آشکار موسی، به خدای یگانه ایمان نیاوردم. موجی از پس موجی دیگر بر سرش فرود می‌آید. استخوان‌هایش می‌شکند، دیگر نمی‌تواند نفس بکشد. ندایی می‌شنود که می‌گوید: تو تاکنون نخواستی که ایمان بیاوری و خود را اصلاح کنی، الآن دیگر دیر شده است. امروز مرگت فرا رسیده است، ولی بدنت را برای عبرت آیندگان باقی می‌گذارم!

فرعون در حالی که چشم بر زندگی پر از غرور خود می‌بندد، وزیر خود هامان را می‌بیند که دیگر فرصتی برای چالپوسی و تحریک او علیه موسی ندارد! می‌اندیشد:

«چه بیهوده! چه بدفرجام! اگر بر بنی اسرائیل سخت نمی‌گرفتیم، حالا اسیر فرمان خدای موسی نمی‌شدیم!»

روز دیگر بدن بی‌جان فرعون بر ساحل دریا افتاده بود و بنی اسرائیل شگفت‌زده از مرگ فرعون، برای موسی که به عصای خود تکیه کرده است و به افق دوردست می‌نگرد خبر نابودی فرعون و فرعونیان را می‌آورند.

فَالْيَوْمَ نُنَجِّيكَ بِبَدَنِكَ لِتَكُونَ لِمَنْ خَلْفَكَ آيَةً

(ای فرعون!) امروز بدن تو را از آب می‌رهانیم، تا تو برای آیندگان عبرت باشی.

تمرین اول آیات درس را به صورت جمله به جمله برای اعضای خانواده‌ی خود بخوانید. خوب است این آیات را با رمزینده‌های سریع پاسخ و یا کتاب گویا تمرین کنید.

* مُسْتَدْرَكُ الْمَسْأَلِ، ج ۱، ص ۲۹۳

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و در آخر هر جمله به شکل صحیح وقف کنید.

آل عمران ۱۷۵

۱- إِنَّمَا ذَلِكُمُ الشَّيْطَانُ يُخَوِّفُ أَوْلِيَاءَهُ.

رعد ۶

۲- وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ

حج ۳۰

۳- وَمَنْ يُعْظِمِ حُرْمَاتِ اللَّهِ فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ عِنْدَ رَبِّهِ

کهف ۱۰۷

۴- إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا

در تمرین بالا، اتصالات را با فلش نشان دهید.

خواندن روزانه‌ی قرآن

هر روز تعدادی از آیات ۶۰ تا ۸۲ سوره‌ی شعراء را از روی صفحه‌ی بعد شبیه قرائت الگو به صورت جمله به جمله بخوانید.

سوره ی شعراء

۱ فَاتَّبَعُوهُمْ مُشْرِقِينَ ﴿٦٠﴾ فَلَمَّا تَرَاءَ الْجَمْعَانِ قَالَ أَصْحَابُ
۲ مُوسَى إِنَّا لَمُدْرِكُونَ ﴿٦١﴾ قَالَ كَلَّا إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ ﴿٦٢﴾
۳ فَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْبَحْرَ فَانْفَلَقَ
۴ فَكَانَ كُلُّ فِرْقٍ كَالطُّودِ الْعَظِيمِ ﴿٦٣﴾ وَأَزَلْنَا ثَمَّ الْآخِرِينَ ﴿٦٤﴾
۵ وَأَنْجَيْنَا مُوسَىٰ وَمَنْ مَعَهُ أَجْمَعِينَ ﴿٦٥﴾ ثُمَّ أَغْرَقْنَا الْآخِرِينَ ﴿٦٦﴾
۶ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٦٧﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ
۷ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٦٨﴾ وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ إِبْرَاهِيمَ ﴿٦٩﴾
۸ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا تَعْبُدُونَ ﴿٧٠﴾ قَالُوا نَعْبُدُ أَصْنَامًا
۹ فَنَنْظِلُّ لَهَا عُكْفِينَ ﴿٧١﴾ قَالَ هَلْ يَسْمَعُونَكُمْ إِذْ تَدْعُونَ ﴿٧٢﴾
۱۰ أَوْ يَنْفَعُونَكُمْ أَوْ يُضُرُّونَ ﴿٧٣﴾ قَالُوا بَلْ وَجَدْنَا آبَاءَنَا
۱۱ كَذَلِكَ يَفْعَلُونَ ﴿٧٤﴾ قَالَ أَفَرَأَيْتُمْ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ ﴿٧٥﴾ أَنْتُمْ
۱۲ وَأَبَاؤُكُمْ الْأَقْدَمُونَ ﴿٧٦﴾ فَإِنَّهُمْ عَدُوٌّ لِيَ الْآرَبِّ الْعَلَمِينَ ﴿٧٧﴾
۱۳ الَّذِي خَلَقَنِي فَهُوَ يَهْدِينِ ﴿٧٨﴾ وَالَّذِي هُوَ يُطْعِمُنِي وَيَسْقِينِ
۱۴ ﴿٧٩﴾ وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ ﴿٨٠﴾ وَالَّذِي يُمِيتُنِي ثُمَّ يُحْيِينِ
۱۵ ﴿٨١﴾ وَالَّذِي أَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لِي خَطِيئَتِي يَوْمَ الدِّينِ ﴿٨٢﴾

سوره انبیاء

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۱
 اقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ مُّعْرِضُونَ ۲
 مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنْ رَبِّهِمْ مُحَدَّثٍ إِلَّا اسْتَمَعُوهُ ۳
 وَهُمْ يَلْعَبُونَ ۴ لَاهِيَةً قُلُوبِهِمْ وَاسْرُوءَ النَّجْوَى الَّذِينَ ۴
 ظَلَمُوا هَلْ هَذَا إِلَّا بَشْرٌ مِثْلُكُمْ أَفَتَأْتُونَ السَّحَرَةَ ۵
 وَأَنْتُمْ تُبْصِرُونَ ۶ قُلْ رَبِّي يَعْلَمُ الْقَوْلَ فِي السَّمَاءِ ۶
 وَالْأَرْضِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۷ بَلْ قَالُوا أَضْغَاثُ ۷
 أَحْلَامٍ بَلِ افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ شَاعِرٌ فَلْيَأْتِنَا بِآيَةٍ ۸
 كَمَا أُرْسِلَ الْأَوْلُونَ ۹ مَا آمَنَتْ قَبْلَهُمْ مِنْ قَرِيَةٍ ۹
 أَهْلَكْنَاهَا أَفَهُمْ يُؤْمِنُونَ ۱۰ وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ ۱۰
 إِلَّا رِجَالًا نُوْحِي إِلَيْهِمْ فَسَأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ ۱۱
 لَا تَعْلَمُونَ ۱۲ وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا لَا يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ ۱۲
 وَمَا كَانُوا خَالِدِينَ ۱۳ ثُمَّ صَدَقْنَاهُمُ الْوَعْدَ فَأَنْجَيْنَاهُمْ ۱۳
 وَمَنْ نَشَاءُ وَأَهْلَكْنَا الْمُسْرِفِينَ ۱۴ لَقَدْ أَنْزَلْنَا ۱۴
 إِلَيْكُمْ كِتَابًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۱۵

تمرین اول قرائت آیات درس را از رمزینه‌های سریع پاسخ و یا کتاب گویا گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با قرائت الگو بخوانید.

تمرین دوم این دعاها را بخوانید و به ترجمه‌ی آنها توجه کنید.

۱- رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ^۲ وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِي مُؤْمِنًا

پروردگارا بیمارز مرا و پدر و مادرم را و شخص مؤمنی که به خانه‌ی من وارد شد.

نوح ۲۸

۲- وَقُلْ رَبِّ أَنْزِلْنِي مُنْزَلًا مُبَارَكًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْمُنْزِلِينَ

و بگو پروردگارا فرود آور مرا در جایگاهی مبارک و تو بهترین مهمان‌نوازی.

مؤمنون ۲۹

۳- رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ

پروردگارا مرا وادار که شکر کنم نعمت تو را که نعمت دادی به من و به پدر و مادرم.

نمل ۱۹

۴- رَبَّنَا أَنْتُمْ لَنَا نُورٌ وَأَغْفِرْ لَنَا إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

پروردگارا تمام کن برای ما نور ما را و بیمارز ما را؛ قطعاً تو بر هر چیز توانا هستی.

تحریم ۸

حفظ قرآن

یکی از سطرهای دعایی این صفحه را از حفظ بخوانید.

۱- رَبِّ = رَبِّي = رَبِّ + ی : پروردگار من، پروردگارا

۲- وَالِدَيَّ = وَالِدَيْنِ + ی : پدر و مادرم

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

۱- اِغْفِرَ :	☐ نازل کن	☐ بیامرزد
۲- وَالِدَيَّ :	☐ پدر و مادر	☐ پدر و مادرم
۳- بَيْتَ :	☐ خانه	☐ خاندان
۴- أَنْعَمْتَ :	☐ نعمت دادی	☐ نعمت دادم

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

۱- صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ

... .. به آن‌ها!

حمد ۷

۲- فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ

پس باید عبادت کنند را

فُرُش ۳

۳- وَقُلْ رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ

و بگو و رحمت فرست و مهربانان هستی.

مؤمنون ۱۱۸

۴- رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ

پروردگارا ... مرا و ... را و ... را در ... ی که به حساب مردم رسیدگی می‌شود.

ابراهیم ۴۱

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار یک صفحه از قرآن را به صورت تصادفی باز کنید. سپس دانش‌آموزان هر میز، آیات آن صفحه را جمله به جمله برای یک‌دیگر می‌خوانند. آن‌گاه هر دانش‌آموز یک جمله را با صدای بلند می‌خواند.

انس با قرآن کریم در مدارس استثنایی

انس با قرآن کریم در یک «مدرسه‌ی قرآن»

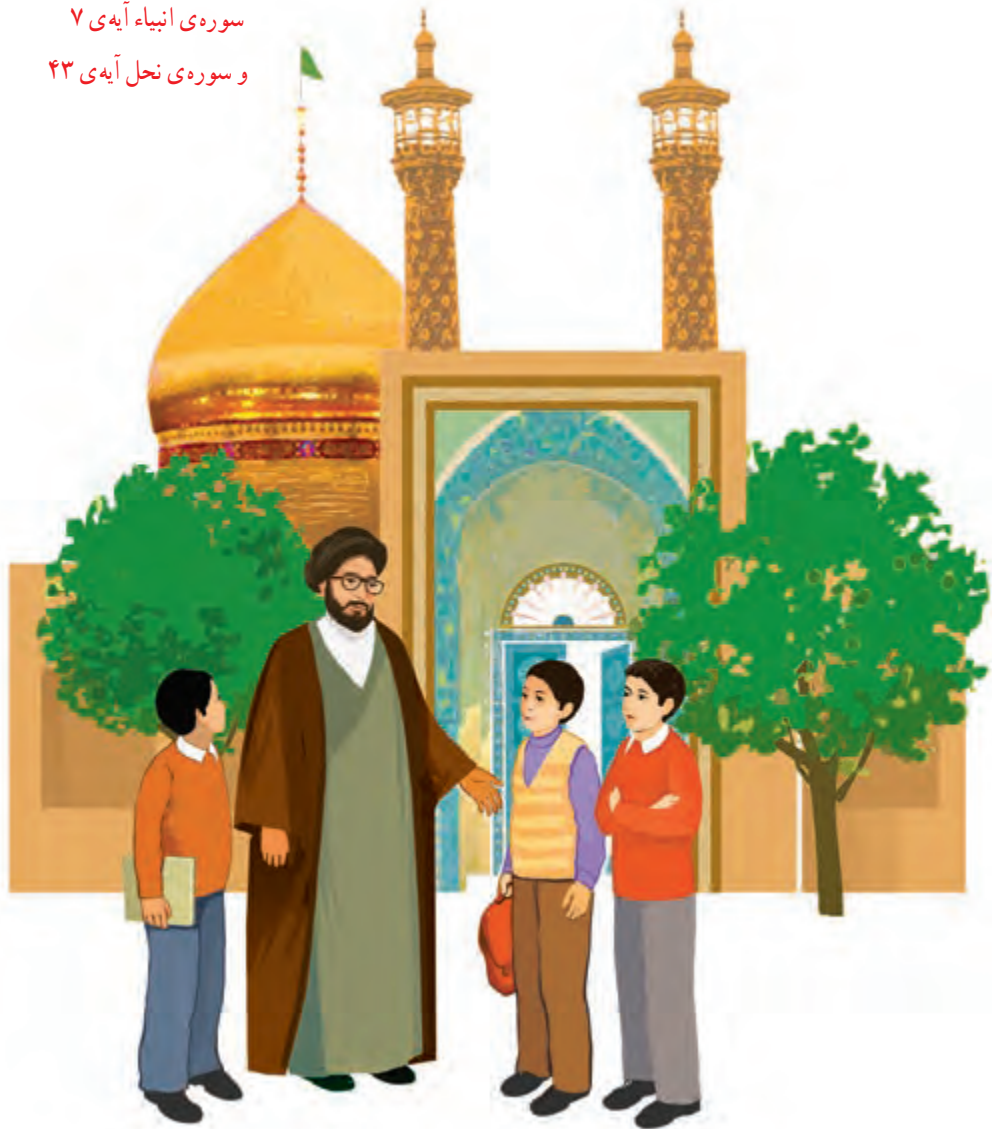

انس با قرآن کریم در روستای کرغند خراسان جنوبی

فَاسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ اگر چیزی را نمی‌دانید از دانایان پرسید.

سوره‌ی انبیاء آیه‌ی ۷
و سوره‌ی نحل آیه‌ی ۴۳

فعالیت

- ۱- درباره‌ی این پیام زیبای قرآنی با دوستان خود گفت و گو کنید.
- ۲- پیام قرآنی این درس را در قرآن کامل پیدا کنید و آن را با صوت زیبا، از حفظ بخوانید.

تمرین اول آیات درس را به صورت جمله به جمله برای اعضای خانواده‌ی خود بخوانید. خوب است این آیات را با رمزینه‌های سریع پاسخ و یا کتاب گویا تمرین کنید.

* بحار الأنوار، ج ۹۲، ص ۱۸۰

۱- رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا

رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا

رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ

وَاعْفُ عَنَّا وَاعْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

بقره ۲۸۶

۲- سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ

وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

صافات ۱۸۰ تا ۱۸۲

حفظ قرآن

آیات ۱۸۰ تا ۱۸۲ سوره‌ی صافات را از حفظ بخوانید.

خواندن روزانه‌ی قرآن

هر روز تعدادی از آیات ۱۱ تا ۲۳ سوره‌ی انبیاء را از روی صفحه‌ی بعد شبیه قرائت الگو به صورت جمله به جمله بخوانید.

سورهی انبیاء

۱ وَكَمْ قَصَمْنَا مِنْ قَرْيَةٍ كَانَتْ ظَالِمَةً وَأَنْشَأْنَا بَعْدَهَا
۲ قَوْمًا آخَرِينَ ﴿١١﴾ فَلَمَّا أَحْسَوْا بِأَسْنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا
۳ يَرْكُضُونَ ﴿١٢﴾ لَا تَرْكُضُوا وَارْجِعُوا إِلَىٰ مَا أُتْرِفْتُمْ فِيهِ
۴ وَمَسْكِنِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَسْأَلُونَ ﴿١٣﴾ قَالُوا يُوَيْلِنَا
۵ إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿١٤﴾ فَمَا زَلَّتْ تِلْكَ دَعْوَاهُمْ
۶ حَتَّىٰ جَعَلْنَاهُمْ حَصِيدًا خَمِيدِينَ ﴿١٥﴾ وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ
۷ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعِبِينَ ﴿١٦﴾ لَوْ أَرَدْنَا أَنْ نَتَّخِذَ لَهَوًا
۸ لَاتَّخَذْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا إِنْ كُنَّا فَعِلِينَ ﴿١٧﴾ بَلْ نَقْذِفُ
۹ بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ فَإِذَا هُوَ زَاهِقٌ
۱۰ وَلَكُمْ الْوَيْلُ مِمَّا تَصِفُونَ ﴿١٨﴾ وَلَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ
۱۱ وَالْأَرْضِ وَمَنْ عِنْدَهُ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ
۱۲ وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ ﴿١٩﴾ يُسَبِّحُونَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لَا يَفْثُونَ
۱۳ ﴿٢٠﴾ أَمْ اتَّخَذُوا آلِهَةً مِنَ الْأَرْضِ هُمْ يُنْشِرُونَ ﴿٢١﴾ لَوْ كَانَ
۱۴ فِيهَا آلِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا فَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَرْشِ
۱۵ عَمَّا يُصِفُونَ ﴿٢٢﴾ لَا يُسْأَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْأَلُونَ ﴿٢٣﴾

دعای ختم قرآن*

امیرالمؤمنین امام علی علیه السلام:

اللَّهُمَّ ارْحَمْنِي بِالْقُرْآنِ

بارخدایا! به برکت قرآن، مرا مورد لطف و رحمت خود قرار ده؛

وَاجْعَلْهُ لِي إِمَامًا وَنُورًا وَهُدًى وَرَحْمَةً

و آن را برای من پیشوا، نور، هدایت و رحمت قرار ده؛

اللَّهُمَّ ذَكِّرْنِي مِنْهُ مَا نَسِيتُ

بارخدایا آنچه را از قرآن فراموش می‌کنم، به یادم بیاور؛

وَ عَلِّمْنِي مِنْهُ مَا جَهِلْتُ

و آنچه را از قرآن نمی‌دانم، به من بیاموز؛

وَ ارْزُقْنِي تِلَاوَتَهُ رِأْنَاءَ اللَّيْلِ وَ أَطْرَافَ النَّهَارِ

و تلاوتش را در ساعات شب و در آغاز و انجام روز، روزیم ساز؛

وَ اجْعَلْهُ لِي حُجَّةً يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ

و آن را برای من، حجت و دلیل قرار ده؛

ای پروردگار جهانیان!

قرآن در تابستان

دانش آموزان عزیز!

خدا را سپاس که امسال هم توانستید آیات و سوره‌هایی از قرآن کریم را بیاموزید و با معنا و مفهوم برخی از کلمه‌ها و جمله‌های قرآنی آشنا شوید و درباره‌ی آن‌ها بیندیشید و به دستورهای قرآن عمل کنید. در تابستان، مدرسه تعطیل می‌شود، اما یادگیری قرآن تعطیل نمی‌شود. بنابراین بخش «قرآن در تابستان» به منظور تقویت یادگیری و حفظ سوره‌ها، پیام‌های قرآنی و احادیث نورانی پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله و اهل بیت علیهم‌السلام در نظر گرفته شده است.

ارتباط روزانه شما با خواندن، فهمیدن و اندیشیدن و نیز حفظ اجمالی قرآن کریم، زمینه کسب مهارت‌های قرآنی بیشتر و بهتر و انس دائمی با قرآن کریم را فراهم می‌کند.

شما در تابستان امسال نیز به یاری الهی، ضمن مرور آنچه که در طول سال تحصیلی آموخته‌اید، موفق به حفظ اجمالی (روان خوانی) سوره‌های **بروج**، **انفطار** و **انشقاق** و همچنین شعارهای هفته **(۶ پیام قرآنی و ۶ حدیث نورانی)** خواهید شد.

پیشنهاد می‌شود برای یادگیری و حفظ هر سوره، پیام قرآنی و حدیث نورانی، حداقل دو جلسه در نظر گرفته شود:

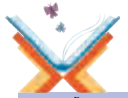
جلسه‌ی اول: حفظ سوره، پیام قرآنی و حدیث نورانی و انجام فعالیت‌ها

جلسه‌ی دوم: تمرین و تکرار حفظ سوره، پیام قرآنی و حدیث نورانی

توصیه می‌شود ابتدا آیات و احادیث را به صورت بخش‌بخش یا شمرده بخوانید و سپس با شنیدن قرائت آهنگین، آن‌ها را حفظ کنید.

یادتان باشد هرگاه می‌خواهید خدا با شما سخن بگوید، قرآن بخوانید و هر وقت می‌خواهید شما با خدا سخن بگویید، نماز بخوانید.

معلم شما

سوره‌ی بروج

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ ۱ وَالْيَوْمِ الْمَوْعُودِ ۲

وَشَاهِدٍ وَمَشْهُودٍ ۳ قُتِلَ أَصْحَابُ الْأُخْدُودِ ۴

النَّارِ ذَاتِ الْوُقُودِ ۵ إِذْ هُمْ عَلَيْهَا قُعُودٌ ۶ وَهُمْ

عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ بِالْمُؤْمِنِينَ شُهُودٌ ۷ وَمَا نَقَمُوا مِنْهُمْ

إِلَّا أَنْ يُؤْمِنُوا بِاللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ۸ الَّذِي لَهُ

مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۹ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ

شَهِيدٌ ۱۰ إِنَّ الَّذِينَ فَتَنُوا الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ

ثُمَّ لَمْ يَتُوبُوا فَلَهُمْ عَذَابٌ جَهَنَّمَ وَلَهُمْ عَذَابُ الْحَرِيقِ

۱۱ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتٌ

تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ۱۲ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْكَبِيرُ ۱۳

۱
۲
۳
۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰
۱۱

پیام قرآنی

شرط نیکوکاری

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ

هرگز به خیر و نیکی نمی‌رسید؛ مگر آن‌که از آنچه دوست دارید انفاق کنید.

سوره‌ی آل عمران / آیه‌ی ۹۲

گفت‌وگو با توجه به پیام قرآنی و تصویر آن، با دوستان خود گفت‌وگو کنید.

حدیث نورانی

شعار مؤمن

امیرالمؤمنین امام علی علیه‌السلام:

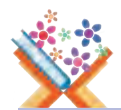
الْعَمَلُ، شِعَارُ الْمُؤْمِنِ

کار و عمل، شعار مؤمن است.

غزوالحکم، ج ۱، ح ۷۰۲۹

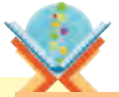

گفت‌وگو درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و حدیث نورانی با خانواده و یا دوستان خود گفت‌وگو کنید.

حفظ قرآن

آیات ۱ تا ۱۱ سوره‌ی بروج و پیام قرآنی و حدیث نورانی این صفحه را از حفظ بخوانید.

سوره‌ی بروج

۱ اِنَّ بَطْشَ رَبِّكَ لَشَدِيدٌ ﴿۱۲﴾ اِنَّهُ هُوَ يُبَدِّئُ وَيُعِيدُ

۲ ﴿۱۳﴾ وَهُوَ الْغَفُورُ الْوَدُودُ ﴿۱۴﴾ ذُو الْعَرْشِ الْمَجِيدُ ﴿۱۵﴾

۳ فَعَالٌ لِّمَآئِرٍ ﴿۱۶﴾ هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْجُنُودِ ﴿۱۷﴾

۴ فِرْعَوْنَ وَثَمُودَ ﴿۱۸﴾ بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي تَكْذِيبٍ ﴿۱۹﴾

۵ وَاللَّهُ مِنْ وَرَائِهِمْ مُحِيطٌ ﴿۲۰﴾ بَلْ هُوَ قُرْآنٌ مَّجِيدٌ ﴿۲۱﴾

۶ فِي لَوْحٍ مَّحْفُوظٍ ﴿۲۲﴾

پیام قرآنی

روش تلاوت قرآن

الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَتْلُونَهُ حَقَّ تِلَاوَتِهِ

کسانی که ایمان آورده اند، قرآن را با دقت می خوانند، می فهمند و به آن عمل کنند.

سوره ی بقره / آیه ی ۱۲۱

گفت و گو

درباره ی ارتباط پیام قرآنی و تصویر آن، با اعضای خانواده یا دوستان خود گفت و گو کنید.

حدیث نورانی

گنجینه های علم

امام سجاد علیه السلام :

آيَاتُ الْقُرْآنِ خَزَائِنُ الْعِلْمِ

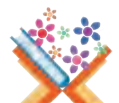
آیات قرآن، گنجینه های دانش هستند.

مُسْتَدْرَكُ الْوَسَائِلِ، ج ۴، ص ۱۳۸

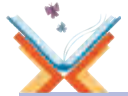
گفت و گو

درباره ی ارتباط پیام قرآنی و حدیث نورانی با خانواده و با دوستان خود گفت و گو کنید.

حفظ قرآن

آیات ۱۲ تا ۲۲ سوره ی بروج و پیام قرآنی و حدیث نورانی این صفحه را از حفظ بخوانید.

پیام قرآنی درس ششم را از حفظ بخوانید.

آیات ۱ تا ۸ **سوره‌ی انفطار** را همراه با قرائت الگو بخوانید. **معنی نام سوره: شکافته شدن**

سوره‌ی انفطار

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱ إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ ۱ وَإِذَا الْكَوَاكِبُ انْتَثَرَتْ ۲

۳ وَإِذَا الْبِحَارُ فُجِّرَتْ ۳ وَإِذَا الْقُبُورُ بُعِثِرَتْ ۴

۴ عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ وَأَخَّرَتْ ۵ يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ

۵ مَا غَرَّبَكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ ۶ الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوَّنَكَ

۶ فَعَدَّلَكَ ۷ فِي أَيِّ صُورَةٍ مَّا شَاءَ رَكَّبَكَ ۸

در آیات ۱ تا ۸ **سوره‌ی انفطار** معنای چه کلمه‌هایی را می‌دانید؟

جمله‌های قرآنی صفحه‌ی ۵۴ کتاب درسی خود را بخوانید. (آیا جمله‌های خواسته شده در این صفحات را حفظ هستید؟)

چرا غرور؟!

يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ، مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ

ای انسان! چه چیز تو را در برابر پروردگار بخشنده‌ات، مغرور ساخته است؟!

سوره‌ی انفِطَار / آیه‌ی ۶

گفت‌وگو

درباره‌ی پیام قرآنی با اعضای خانواده یا دوستان خود گفت‌وگو کنید.

حدیث نورانی

اولین سؤال

امام محمد باقر علیه السلام :

إِنَّ أَوَّلَ مَا يُحَاسَبُ بِهِ الْعَبْدُ، الْصَّلَاةُ؛

اولین چیزی که در روز قیامت، از انسان سؤال می‌شود، نماز است؛

فَإِنْ قُبِلَتْ، قُبِلَ مَا سِوَاهَا؛

اگر پذیرفته شود، دیگر اعمال انسان نیز پذیرفته می‌شود،

وَإِنْ رُدَّتْ، رُدَّ مَا سِوَاهَا

و اگر پذیرفته نشود، سایر اعمال هم پذیرفته نمی‌شود.

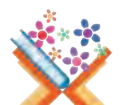

تصنیف غررالحکم، ص ۱۷۵، ح ۳۳۴۷

گفت‌وگو

درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و حدیث نورانی با خانواده و یا دوستان خود گفت‌وگو کنید.

حفظ قرآن

آیات ۱ تا ۸ سوره‌ی انفِطَار و پیام قرآنی و حدیث نورانی این صفحه را از حفظ بخوانید.

آیات ۹ تا ۱۹ سوره‌ی **انفطار** را همراه با قرائت الگو بخوانید.

فعالیت

سوره‌ی **انفطار**

۱ كَلَّا بَلْ تُكْذِبُونَ بِالَّذِينَ ﴿٩﴾ وَإِنَّ عَلَيْكُمْ
 ۲ لِحَفِظِينَ ﴿١٠﴾ كِرَامًا كَتِبِينَ ﴿١١﴾ يَعْلَمُونَ
 ۳ مَا تَفْعَلُونَ ﴿١٢﴾ إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ﴿١٣﴾ وَإِنَّ الْفُجَّارَ
 ۴ لَفِي جَحِيمٍ ﴿١٤﴾ يَصَلُونَهَا يَوْمَ الذِّينِ ﴿١٥﴾ وَمَا هُمْ
 ۵ عَنْهَا بِغَائِبِينَ ﴿١٦﴾ وَمَا آدْرُكَ مَا يَوْمُ الذِّينِ ﴿١٧﴾
 ۶ ثُمَّ مَا آدْرُكَ مَا يَوْمُ الذِّينِ ﴿١٨﴾ يَوْمَ لَا تَمَلِكُ
 ۷ نَفْسٌ لِنَفْسٍ شَيْئًا ۖ وَالْأَمْرُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ ﴿١٩﴾

در آیات ۹ تا ۱۹ سوره‌ی **انفطار** معنای چه کلمه‌هایی را می‌دانید؟

پژوهش

جمله‌های قرآنی صفحه‌های ۶۸ و ۷۱ کتاب درسی خود را بخوانید. (آیا جمله‌های خواسته شده در این صفحات را حفظ هستید؟)

روخوانی

بهترین داور

بَلِ الْإِنْسَانُ عَلَىٰ نَفْسِهِ بِصِيرَةٌ
انسان، بهترین داور اعمال و رفتار خودش است.

سوره ی قیامه / آیه ی ۱۴

گفت و گو

درباره ی پیام قرآنی با اعضای خانواده یا دوستان خود گفت و گو کنید.

حدیث نورانی

شجاع ترین

امیرالمؤمنین امام علی علیه السلام :

أَشْجَعُ النَّاسِ، مَنْ غَلَبَ الْجَهْلَ بِالْعِلْمِ
شجاع ترین مردم، کسی است که به وسیله ی دانش، بر نادانی خود، غلبه کند.

عُرُ الْحِکْم، ح ۵۷۶۳

گفت و گو

درباره ی ارتباط پیام قرآنی و حدیث نورانی با خانواده و یا دوستان خود گفت و گو کنید.

حفظ قرآن

آیات ۹ تا ۱۹ سوره ی انفطار و پیام قرآنی و حدیث نورانی این صفحه را از حفظ بخوانید.

سوره‌ی **إِنْشِقَاق**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 إِذَا السَّمَاءُ **أَنْشَقَّتْ** ❶ وَ **أَذْنَتْ** لِرَبِّهَا وَ **حُقَّتْ** ❷
 وَ إِذَا الْأَرْضُ **مُدَّتْ** ❸ وَ **أَلْقَتْ** مَا فِيهَا وَ **تَخَلَّتْ** ❹
 وَ **أَذْنَتْ** لِرَبِّهَا وَ **حُقَّتْ** ❺ **يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ** إِنَّكَ كَادِحٌ
 إِلَىٰ رَبِّكَ كَدْحًا فَمُلْئِقِيهِ ❻ **فَأَمَّا** مَنْ **أُوْتِيَ** كِتَابَهُ
 بِيَمِينِهِ ❼ **فَسَوْفَ يُحَاسَبُ** حِسَابًا **يَسِيرًا** ❽ وَ **يُنْقَلَبُ**
 إِلَىٰ **أَهْلِهِ** **مَسْرورًا** ❾ وَ **أَمَّا** مَنْ **أُوْتِيَ** كِتَابَهُ وَرَاءَ
ظَهْرِهِ ❿ **فَسَوْفَ يَدْعُوا** **ثُبورًا** ⓫ وَ **يَصِلُ** **سَعِيرًا** ⓬
 إِنَّهُ **كَانَ** فِي **أَهْلِهِ** **مَسْرورًا** ⓭ **إِنَّهُ** **ظَنَّ** أَنْ لَنْ
يَحُورَ ⓮ **بَلَىٰ** ٓ **إِنَّ** رَبَّهُ **كَانَ** بِهِ **بَصِيرًا** ⓯

۱
۲
۳
۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰

در آیات ۱ تا ۱۵ سوره‌ی **إِنْشِقَاق** معنای چه کلمه‌هایی را می‌دانید؟

پژوهش

جمله‌های قرآنی صفحه‌های ۸۰ و ۸۷ کتاب درسی خود را بخوانید. (آیا جمله‌های خواسته شده در این صفحات را حفظ هستید؟)

سرچشمه‌ی خوبی و بدی

ما أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ
 آن چه از خوبی‌ها به تو می‌رسد، از سوی خداوند است.
 وَ مَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَفْسِكَ
 و آن چه از بدی‌ها به تو می‌رسد، از سوی خود تو است.

سوره‌ی نسا / آیه‌ی ۷۹

گفت‌وگو

درباره‌ی پیام قرآنی با اعضای خانواده یا دوستان خود گفت‌وگو کنید.

حدیث نورانی

محاسبه‌ی نفس

امیرالمؤمنین امام علی علیه السلام :

حَاسِبُوا أَنْفُسَكُمْ ، قَبْلَ أَنْ تُحَاسَبُوا

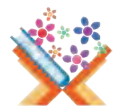
قبل از آن که مورد حساب قرار بگیرید، خودتان به حساب خودتان رسیدگی کنید.

عُرْزُ الْحِجَمِ ، ح ۴۷۴

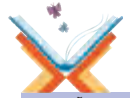
گفت‌وگو

درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و حدیث نورانی با خانواده و یا دوستان خود گفت‌وگو کنید.

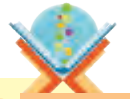

حفظ قرآن

آیات ۱ تا ۱۵ سوره‌ی انشقاق و پیام قرآنی و حدیث نورانی این صفحه را از حفظ بخوانید.

یادآوری پیام قرآنی درس دوازدهم را از حفظ بخوانید.

قرائت آیات ۱۶ تا ۲۵ سوره‌ی **إِنْشِقَاق** را همراه با قرائت الگو بخوانید.

سوره‌ی **إِنْشِقَاق**

۱ فَلَأُقْسِمُ بِالشَّفَقِ ۱۶ وَاللَّيْلِ وَمَا وَسَقَ ۱۷ وَالْقَمَرِ
 ۲ إِذَا انشَقَقَ ۱۸ لَتَرَكَبُنَّ طَبَقًا عَن طَبَقٍ ۱۹ فَمَا لَهُمْ
 ۳ لَا يُؤْمِنُونَ ۲۰ وَإِذَا قُرِئَ عَلَيْهِمُ الْقُرْآنُ لَا يَسْجُدُونَ
 ۴ بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا يُكذِّبُونَ ۲۱ وَاللَّهُ أَعْلَمُ
 ۵ بِمَا يُوْعُونَ ۲۲ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ۲۳ إِلَّا الَّذِينَ
 ۶ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ۲۵

پژوهش در آیات ۱۶ تا ۲۵ سوره‌ی **إِنْشِقَاق** معنای چه کلمه‌هایی را می‌دانید؟

روخوانی جمله‌های قرآنی صفحه‌های ۹۷ و ۱۰۲ کتاب درسی خود را بخوانید. (آیا جمله‌های خواسته شده در این صفحات را حفظ هستید؟)

دانای رازها

وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

و او به درون سینه‌ها داناست.

سوره‌ی حدید / آیه‌ی ۶

گفت‌وگو

درباره‌ی پیام قرآنی با اعضای خانواده یا دوستان خود گفت‌وگو کنید.

حدیث نورانی

حُسن نِیت

امیرالمؤمنین امام علی علیه السلام :

مَنْ حَسُنَتْ نِيَّتُهُ، زِيدَ فِي رِزْقِهِ

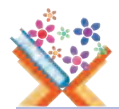
هر کس خوش نیت باشد، رزق و روزیش زیاد می‌شود.

میزان الحکمة، ج ۲، ص ۱۰۷۳، ح ۷۱۹۰

گفت‌وگو

درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و حدیث نورانی با خانواده و با دوستان خود گفت‌وگو کنید.

حفظ قرآن

آیات ۱۶ تا ۲۵ سوره‌ی انشقاق و پیام قرآنی و حدیث نورانی این صفحه را از حفظ بخوانید.

معنا	کلمه / درس / پایه
خدا، معبود	إِلَه ۳/۱
کار	أَمْر ۵/۷
تو	أَنْتَ ۴/۱۳
نازل کرد، فروفرستاد	أَنْزَلَ ۴/۱۵
نازل شد	أُنزِلَ ۵/۱۰
نازل کردیم، فروفرستادیم	أَنْزَلْنَا ۵/۶
نعمت دادی	أَنْعَمْتَ ۵/۱۲
انفاق کنید، ببخشید	أَنْفِقُوا ۴/۹
رودها	أَنْهَارٌ ۵/۸
ب	
بینا	بَصِيرٌ ۳/۷
صبح	بُكْرَةٌ ۴/۱۲
فرزندم	بُنَى ۲/۵
پیام	بَيَانٌ ۲/۷
خانه	بَيْتٌ ۵/۱۳
ت	
اندیشه می‌کنید	تَعْقِلُونَ ۵/۶
قبول کن، بپذیر	تَقَبَّلْ ۴/۶
توبه کنید	تُوبُوا ۵/۸
ج	
جهاد کنید	جَاهِدُوا ۵/۳
پاداش	جَزَاءٌ ۲/۱۱
بهشت‌ها	جَنَّاتٌ ۵/۵

معنا	کلمه / درس / پایه
الف	
بپردازید	آتُوا ۵/۱
آخرت	آخِرَةٌ ۳/۲
ایمان آورد	آمَنَ ۵/۵
ایمان آوردیم	آمَنَّا ۴/۱۰
آیات، نشانه‌ها	آيَاتٌ ۵/۶
آیه، نشانه	آيَةٌ ۴/۱۲
گرفت	إِتَّخَذَ ۵/۹
پاداش	أَجْرٌ ۳/۳
زمان	أَجَلٌ ۴/۱۱
کسی، یکی	أَحَدٌ ۵/۷
کار خوب، نیکی	إِحْسَانٌ ۲/۱۱
کار خوب کردند	أَحْسَنُوا ۵/۴
آزار و اذیت	أَذَى، أَذَى ۵/۸
زمین	أَرْضٌ ۴/۴
اطاعت کنید	أَطِيعُوا ۴/۳
عبادت کنید	أَعْبُدُوا ۵/۳
بیمارز	إِعْفِرْ ۵/۱۲
برپا دارید	أَقِيمُوا ۵/۱
بزرگ‌تر	أَكْبَرُ ۳/۱
کسی که	الَّذِي ۴/۱۵
کسانی که	الَّذِينَ ۴/۹
خدا	اللَّهُ ۴/۶

معنا	کلمه / درس / پایه
رحمت	رَحْمَةٌ ۲/۱۲
بخشنده	رَحْمَنٌ ۳/۱
مهربان	رَحِيمٌ ۳/۱۰
روزی	رِزْقٌ ۲/۱۵
پیامبران	رُسُلٌ ۵/۴
پیامبر	رَسُولٌ ۳/۱
ز	
زکات، صدقه‌ی واجب	زَكَاةٌ ۴/۷
زیور، زینت	زِينَةٌ ۵/۹
س	
عیب و نقصی ندارد	سُبْحَانَ ۳/۱
هفت	سَبْعٌ ۴/۹
آسمان	سَمَاءٌ ۵/۷
آسمان‌ها	سَمَاوَاتٌ ۵/۱۱
شنوا	سَمِيعٌ ۴/۲
گناه	سَيِّئَةٌ ۴/۱۰
ش	
بدی، بد	شَرٌّ ۳/۱۱
خورشید	شَمْسٌ ۴/۱۴
مشورت	شُورَى ۳/۱۳
ص	
کار خوب	صَالِحٌ ۵/۵
کارهای خوب	صَالِحَاتٌ ۵/۳

معنا	کلمه / درس / پایه
بهشت	جَنَّةٌ ۵/۵
ح	
دانه	حَبَّةٌ، حَبٌّ ۴/۹
ریمان	حَبْلٌ ۴/۵
حساب، قیامت	حِسَابٌ ۴/۱
خیر و خوبی	حَسَنَةٌ ۳/۱
کار خوب، خوب	حَسَنَةٌ ۴/۱۰
سپاس و ستایش	حَمْدٌ ۳/۱
زنده	حَيٌّ ۸
خ	
خالق، آفریننده	خَالِقٌ ۴/۱۰
آفرید، خلق کرد	خَلَقَ ۴/۱۱
خوبی، کار خوب	خَيْرٌ ۳/۱۰
بهتر، بهترین	خَيْرٌ ۴/۱۳
کارهای خوب	خَيْرَاتٌ ۳/۷
بهترین کار	خَيْرِ الْعَمَلِ ۳/۱
د	
دنیا	دُنْيَا ۲/۳
ذ	
ذره	ذَرَّةٌ ۳/۱۱
ر	
بروردگار	رَبٌّ ۳/۸
بروردگار ما، بروردگارا	رَبَّنَا ۲/۱۱

معنا	کلمه / درس / پایه
	ع
نهان، غیب	عَبَّ ۴/۴
بسیار آمرزنده	عَفُور ۴/۷
پسر	عُلام ۵/۵
بی نیاز	عَنِّي ۵/۱۱
	ق
گفت	قَالَ ۴/۸
توانا	قَدِير ۴/۲
قرآن، کتاب خدا	قُرْآن ۲/۱۴
بگو	قُلْ ۵/۱۲
کم	قَلِيل، قَلِيلَةٌ ۴/۴
قلوب، دل‌ها، قلب‌ها	قُلُوب ۴/۱۳
ماه	قَمَر ۴/۱۴
قدرت و نیرو	قُوَّة ۵/۴
قوم، گروه	قَوْم ۴/۱۲
	ک
کافران، افراد بی‌ایمان	كَافِرِينَ ۴/۱۳
بسیار	كَثِير، كَثِيرَةٌ ۴/۴
بخورید	كُلُوا ۲/۴
	ل
نیست	لَا ۴/۷
اندیشه نمی‌کنید	لَا تَعْقِلُونَ ۵/۶

معنا	کلمه / درس / پایه
بخشش‌ها	صَدَقَات ۵/۸
بخشش	صَدَقَةٌ ۵/۸
راه	صِرَاط ۴/۵
نماز	صَلَاة ۲/۵
	ط
غذا	طَعَام ۴/۱۵
غذاهای پاک و خوب	طَيِّبَات ۲/۴
	ظ
ظالمان، ستمگران	ظَالِمِينَ ۳/۵
	ع
دانا	عَالِم ۴/۴
جهان‌ها، جهانیان	عَالَمِينَ ۳/۱
بندگان	عِبَاد ۵/۷
بنده	عَبْد ۴/۳
سختی	عُسْر ۲/۱۱
شب	عَشِي ۴/۱۲
بزرگ	عَظِيم ۳/۱
دانش	عِلْم ۳/۸
دانا	عَلِيم ۴/۲
انجام داد	عَمِلَ ۵/۵
انجام دادند	عَمِلُوا ۵/۳
نزد	عِنْد ۴/۶

پیامبر	نَبِيٍّ ۲/۳
نعمت	نِعْمَةً ۲/۶
روز	نَهَارٍ ۵/۲
و	
پدر و مادر	وَالِدَيْنِ ۳/۴
پدر و مادرم	وَالِدَيَّ ۵/۱۲
هـ	
هدایت	هُدًى، هُدًى ۴/۱۱
این	هَذَا ۴/۱۴
او	هُوَ ۴/۱۵
ی	
دوست دارد	يُحِبُّ ۲/۵
انجام دهد	يَعْمَلُ ۵/۱۱
انفاق می‌کند	يُنْفِقُونَ ۴/۹
هدایت می‌کند	يَهْدِي ۵/۱۱
روز	يَوْمٍ ۳/۱
آن روز	يَوْمَئِذٍ ۵/۹
روز قیامت	يَوْمَ الدِّينِ ۳/۱
روز قیامت	يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۵/۴

دوست ندارد	لَا يُحِبُّ ۲/۱۲
شب	لَيْلٍ ۵/۲
شب	لَيْلَةً ۵/۱۰
م	
آب	مَاءٍ ۴/۱۵
مؤمنان	مُؤْمِنِينَ ۴/۱
مبارک، با برکت	مُبَارَكَةً ۵/۱۰
روشن	مُبِينٍ ۵/۶
مثل، داستان	مَثَلٍ ۵/۹
نیکوکاران	مُحْسِنِينَ ۲/۱۶
مهربانی	مَرْحَمَةً ۳/۱۶
پیامبران، فرستادگان (الهی)	مُرْسَلِينَ ۴/۵
راست، درست	مُسْتَقِيمٍ ۴/۵
اسراف‌کنندگان	مُسْرِفِينَ ۲/۹
معین	مُسَمًّى ۴/۱۱
خوب، کار خوب	مَعْرُوفٍ ۵/۸
بدکاران	مُفْسِدِينَ ۳/۵
ملائکه، فرشتگان	مَلَائِكَةً ۲/۳
ن	
ما	نَا ۴/۱۳
آتش	نَارٍ ۲/۳
مردم	نَاسٍ ۲/۷

معلمان محترم، صاحب نظران، دانش آموزان عزیز و اولیای آنان می توانند نظر اصلاحی خود را در باره مطالب

این کتاب از طریق نامه به نشانی تهران - صندوق پستی ۱۵۸۷۵/۴۸۷۴ - گروه درسی مربوط و یا پیام نگار (Email)

ارسال کنند. talif@talif.sch.ir

دفتر تالیف کتاب های درسی ابتدایی و متوسطه نظری